VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ HAI

16.6.2025 (21.5 Ất Tỵ)

Số 72 (4206)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Xót xa với "tấc đất, tấc vàng"

(VH). Theo thống kê của Bộ Tài chính, tính đến cuối năm 2024, toàn quốc có 11.034 cơ sở nhà đất công không sử dụng, kém hiệu quả, sử dụng không đúng mục đích. "Tấc đất, tấc vàng" đang phơi mưa phơi nắng ở nhiều địa phương là sự lãng phí không hề nhỏ. Đây không chỉ là sự "lãng phí về tiền bạc mà còn gây thiệt hại nhiều về các lĩnh vực xã hội khác mà không thể tính hết được bằng tiền", như Tổng Bí thư Tô Lâm từng nhấn mạnh. [4]

Trụ sở Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Hà Tây (cũ) tại 30 Tô Hiệu (Hà Đông) bỏ hoang nhiều năm — Ảnh: H.HƯƠNG

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

"Thần tốc, thần tốc hơn nữa, táo bạo, táo bạo hơn nữa để thành công"

[3]

Báo chí đưa hơi thở cuộc sống, tâm nguyện của cử tri đến với nghị trường

[2]

THỨ TRƯỞNG THƯỜNG TRỰC LÊ HẢI BÌNH:

Cần những thay đổi đột phá, xứng tầm thương hiệu Báo *Văn Hóa*

[6+7]

KỲ THI TỐT NGHIỆP THPT 2025:

Vùng miền hội tụ khát vọng tương lai

[12]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Không gian phát triển mới

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Hôm 12.6, với sự đồng thuận rất cao từ các đại biểu Quốc hội, Nghị quyết về việc sắp xếp lại đơn vị hành chính cấp tỉnh năm 2025 đã được chính thức thông qua. Theo Nghị quyết này, 52 trong tổng số 63 tỉnh, thành phố trên cả nước sẽ được tiến hành sắp xếp lại, đưa tổng số đơn vị hành chính cấp tỉnh xuống còn 34.

(Xem tiếp trang 2)

NGƯỜI ĐẦU TIÊN PHÁT HIỆN THUYỀN CỔ Ở BẮC NINH:

"Bị bỏ rơi thế này, ai còn dám báo nữa" [5]

ĐI TÌM THÀNH CỔ CỐ ĐÔ HOA LƯ

Bất ngờ với cấu trúc đắp dựng thành Dền [8]

Kỳ tích của các cô gái Việt Nam [15]

Báo chí đưa hơi thở cuộc sống, tâm nguyện của cử tri đến với nghị trường

Hôm qua 15.6, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn gặp mặt lãnh đạo các cơ quan báo chí nhân kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21.6.1925 - 21.6.2025).

Vui mừng gặp mặt lãnh đạo các cơ quan báo chí, các thế hệ những người làm báo nhân kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn gửi tới các đại biểu lời thăm hỏi thân thiết, lời cảm ơn trân trọng và lời chúc mừng tốt đẹp nhất. Chủ tịch Quốc hội nêu rõ: Kỳ họp thứ 9 đang diễn ra với khí thế quyết tâm đổi mới, tinh thần trách nhiệm rất cao của Quốc hội, Chính phủ và các cơ quan có liên quan; được cử tri và nhân dân theo dõi, phấn khởi, đồng tình, kỳ vọng; đặc biệt là cuộc cách mạng về sắp xếp tổ chức bộ máy, đơn vị hành chính và quyết định nhiều vấn đề quan trọng của đất nước...

"Kết quả đó có sự góp sức tích cực của các cơ quan báo chí, các phóng viên, biên tập viên, quay phim… Tôi đã chứng kiến nhiều cuộc họp muộn, nhiều chuyến đi công tác tại địa phương di chuyển rất xa, vất vả, nhưng khi cuộc làm việc kết thúc đã thấy tin bài trên các trang báo điện tử, trên sóng phát thanh, truyền hình kể cả trong nước và ngoài nước. Báo chí thực sự đã đưa Quốc hội lại gần với cử tri và đưa hơi thở cuộc sống, tâm nguyện của cử tri đến với nghị trường", Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh. Nêu rõ báo chí đã thực sự vào cuộc với các hoạt động của Quốc hội, Chủ tịch Quốc hội đánh giá, nội dung báo chí phản ánh rất đa dạng, phong phú, đầy đủ, sinh động hoạt động của Quốc hội. Các bài viết đưa tin về các Kỳ họp, phiên họp của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội rất kịp thời, tính thời sự cao, cả trước, trong và sau Kỳ họp.

Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn chụp ảnh lưu niệm với lãnh đạo các cơ quan báo chí

Bên cạnh đó, nội dung phản ánh rất toàn diện, các vấn đề từ kinh tế, xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, trật tự an toàn xã hội, đối ngoại, xây dựng Đảng, phòng chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Hình thức tin bài không ngừng được đổi mới, hấp dẫn từ báo nói, báo viết, báo hình, báo điện tử… Nhiều bài viết đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Khẳng định trong suốt 100 năm qua, báo chí cách mạng Việt Nam đã không ngừng lớn mạnh, trưởng thành, có nhiều đóng góp quan trọng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn trân trọng ghi nhận, cảm ơn, biểu dương và chúc mừng đội ngũ những người làm báo trong cả nước về những thành tích to lớn thời gian qua.

Trong thời gian tới, để báo chí tiếp tục phát huy tốt vai trò, thể hiện rõ tinh thần đổi mới, trách nhiệm, thông tin tốt hơn nữa đến cử tri và nhân dân cả nước, Chủ tịch Quốc hội đề nghị tuyên truyền thật tốt về các sự kiện trọng đại của Đảng, của đất nước như: 80 năm Ngày thành lập nước; Đại hội Đảng các cấp tiến tới đại hội Đảng toàn quốc; bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026-2031; kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam; tổng kết nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV... Báo chí phải luôn ghi nhớ, làm theo lời Bác Hồ kính yêu, đó là: Báo chí cách mạng là một trong những vũ khí sắc bén trong sự nghiệp cách mạng. Những người làm báo luôn tâm nguyện phải giữ gìn phẩm chất đạo đức của người làm báo cách mạng phục vụ Tổ quốc, phục vụ nhân dân... **P.V**

Tôn vinh gần 200 cá nhân, gia đình trong phong trào hiến máu tình nguyện

Ngày 15.6, tại TP Tam Điệp, Ban Chỉ đạo vận động hiến máu tình nguyện tỉnh Ninh Bình tổ chức chương trình "Tôn vinh những tấm gương thầm lặng vì người bệnh" và ngày hội Giọt hồng Tam Điệp. Đây là hoạt động thiết thực chào mừng kỷ niệm 77 năm ngày Bác Hồ ra Lời kêu gọi thi đua ái quốc (11.6.1948 - 11.6.2025) và kỷ niệm 21 năm Ngày Quốc tế người hiến máu (14.6.2004 - 14.6.2025). Chương trình nhằm tri ân và khen thưởng các tình nguyện viên, các gia đình đã và đang tham gia hiến máu tình nguyện nhiều lần, góp phần cùng ngành y tế kịp thời cấp cứu và điều trị người bệnh tại các bệnh viện trên địa bàn tỉnh Ninh Bình.

Tại chương trình, gần 200 cá nhân và gia đình đã được tôn vinh, khen thưởng vì đã có nhiều lần hiến máu tình nguyện và có nhiều thành viên trong gia đình tham gia hiến máu tình nguyện. Chương trình Giọt hồng Tam Điệp tổ chức cùng ngày đã thu hút được 500 tình nguyện viên đăng ký tham gia hiến máu tình nguyện, dự kiến thu được từ 400-450 đơn vị máu.

V.D

THÔNG BÁO GỘP SỐ

Nhân dịp kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21.6.1925 – 21.6.2025),* Văn Hóa *sẽ xuất bản ấn phẩm đặc biệt trên cơ sở gộp số báo 4207+4208, phát hành thứ Sáu, ngày 20.6.2025, giá 10.000đ.

Trong thời gian gộp số báo in, mời bạn đọc xem tin, bài cập nhật trên Báo* Văn Hóa *điện tử.

VĂN HÓA

Không gian...

(Tiếp theo trang 1)

Khi dòng chảy phát triển của đất nước bước vào một khúc ngoặt mới, chúng ta đang chứng kiến một quyết định lịch sử: Sáp nhập một số đơn vị hành chính cấp tỉnh để mở ra không gian phát triển rộng lớn, hiệu quả và hiện đại hơn. Đây không chỉ là hành động hành chính đơn thuần, mà là một lựa chọn mang tầm nhìn chiến lược, phản ánh khát vọng vươn lên mạnh mẽ của dân tộc Việt Nam trong thế kỷ XXI, thế kỷ của hội nhập, sáng tạo và phát triển bền vững.

Thực hiện chủ trương của Đảng về việc tinh gọn bộ máy, tăng hiệu lực hiệu quả trong quản lý nhà nước, nhiều tỉnh, thành phố đang bước vào tiến trình sáp nhập, một việc chưa từng có tiền lệ trong hàng chục năm qua. Từ những cái tên thân thương như Bắc Kạn, Quảng Bình, đến Trà Vinh… nay đứng trước khả năng trở thành những không gian mới, với cấu trúc hành chính hiện đại, năng lực phát triển được cộng hưởng và diện mạo kinh tế, xã hội được nâng lên một tầm vóc mới. Chúng ta không sáp nhập để "xóa tên", càng không phải để làm lu mờ những giá trị lịch sử, văn hóa từng tỉnh. Ngược lại, sáp nhập chính là cách để bảo tồn giá trị truyền thống trong một không gian mới giàu nội lực hơn, nơi những bản sắc địa phương được bảo vệ, tôn vinh và lan tỏa hiệu quả hơn trong một hệ thống hành chính tinh gọn, minh bạch và phục vụ tốt hơn cho nhân dân.

Hãy thử hình dung một tỉnh mới được sáp nhập từ hai đơn vị hành chính cũ sẽ có diện tích lớn hơn, dân số đông hơn, nguồn tài nguyên dồi dào hơn, vị trí chiến lược rõ nét hơn, và quan trọng là có thể thiết kế chiến lược phát triển quy mô lớn, dài hạn, đa chiều hơn. Khi đó, đầu tư công sẽ hiệu quả hơn, thu hút FDI mạnh mẽ hơn, và hạ tầng giao thông, công nghệ, văn hóa, y tế, giáo dục cũng sẽ được quy hoạch bài bản hơn, theo đúng tinh thần của một không gian phát triển hiện đại. Thay đổi có thể luôn tạo ra cảm giác bất an, bởi con người có xu hướng gắn bó với những điều quen thuộc. Nhưng nếu chỉ vì nỗi sợ thay đổi mà chúng ta bỏ lỡ cơ hội bứt phá thì đó mới là điều đáng lo ngại nhất.

Chúng ta cần nhấn mạnh rằng, việc sáp nhập tỉnh không chỉ là bài toán kỹ thuật hành chính. Nó là một quyết định chính trị mang tầm vóc lớn lao, đòi hỏi sự đồng thuận xã hội, sự kiên định từ cấp lãnh đạo và sự đồng hành của mỗi người dân. Trong quá trình này, những vấn đề như tên gọi mới của tỉnh, nơi đặt trung tâm hành chính, phương án phân bổ nguồn lực, bảo đảm hài hòa lợi ích giữa các địa phương... chắc chắn sẽ được tính toán cẩn trọng. Đó là trách nhiệm của Nhà nước, của hệ thống chính trị. Nhưng điều quan trọng hơn cả là niềm tin của nhân dân vào sự thay đổi này sẽ là nền tảng cho mọi quyết sách thành công. Chúng ta không chỉ đang sáp nhập các đơn vị hành chính. Chúng ta đang tái cấu trúc lại không gian phát triển của đất nước. Và xa hơn, chúng ta đang sắp xếp lại nguồn lực quốc gia cho một tầm nhìn phát triển mới, năng động, hiệu quả, hội nhập sâu rộng hơn với thế giới.

Đây chính là lúc mà những giá trị văn hóa, lịch sử của mỗi vùng đất được tái định vị trong tổng thể phát triển của đất nước. Một huyện nhỏ của một tỉnh lẻ ngày hôm qua có thể trở thành trung tâm liên vùng ngày hôm nay, nếu chúng ta có chiến lược phát triển đúng. Một vùng quê từng nghèo khó có thể vươn mình thành trung tâm logistics, trung tâm giáo dục hay đổi mới sáng tạo, nếu được đầu tư hạ tầng và nguồn nhân lực hợp lý. Việc sáp nhập các tỉnh không làm lu mờ bản sắc. Ngược lại, nó chính là lúc chúng ta khơi dậy các giá trị truyền thống để định hình bản sắc mới, bản sắc của một địa phương hiện đại, hội nhập, nhưng vẫn đầy tự hào về gốc rễ văn hóa của mình.

Không ít quốc gia đã làm điều tương tự. Nhật Bản với chương trình "Heisei mergers" đã giảm hơn 3.000 đơn vị hành chính cấp xã xuống còn một nửa. Hàn Quốc cũng tái cấu trúc lại các đơn vị địa phương để quản lý hiệu quả hơn trong kỷ nguyên số. Các nước Bắc Âu như Phần Lan, Na Uy... cũng đều đã trải qua quá trình hợp nhất địa phương để nâng cao chất lượng cung cấp dịch vụ công. Việt Nam đang làm điều tương tự, nhưng theo cách của mình, thận trọng, từng bước, nhưng rất quyết liệt. Việc sáp nhập huyện, xã từ năm 2019 đến nay đã đạt được nhiều kết quả rõ rệt. Lần này, việc sáp nhập tỉnh không chỉ là mở rộng quy mô hành chính, mà còn là bước chuẩn bị quan trọng cho sự chuyển mình toàn diện của hệ thống chính quyền trong kỷ nguyên chuyển đổi số, phát triển xanh, tăng trưởng bền vững. Lịch sử sẽ còn nhắc lại thời điểm này như một dấu mốc quan trọng. Và thế hệ chúng ta có may mắn được góp phần vào công cuộc cải cách mang tính nền tảng ấy.

Chúng ta phải thấy rằng, đất nước không thể phát triển mạnh mẽ nếu bộ máy hành chính cồng kềnh, nếu không gian phát triển bị chia cắt bởi những ranh giới hành chính cũ kỹ, nếu mỗi địa phương chỉ lo "phần mình" thay vì phối hợp chiến lược chung. Sáp nhập tỉnh là để tạo ra "những miền đất mới" với tầm nhìn xa hơn, bước đi dài hơn, tư duy lớn hơn. Chúng ta hãy tin vào sức mạnh của cải cách, vào tầm nhìn của quốc gia, vào sự đồng thuận của nhân dân. Hãy coi việc sáp nhập tỉnh không phải là "sự chia tay", mà là cuộc hội ngộ của những nguồn lực, khát vọng và tầm nhìn lớn. ■

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

"Thần tốc, thần tốc hơn nữa, táo bạo, táo bạo hơn nữa để thành công"

Sau 1,5 ngày làm việc nghiêm túc, trách nhiệm, sáng qua 15.6, "Hội nghị toàn quốc tập huấn về tổ chức và hoạt động của tổ chức Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị ở cấp xã" đã hoàn thành toàn bộ nội dung chương trình đề ra và tiến hành bế mạc. Thủ tướng Phạm Minh Chính dự và phát biểu bế mạc hội nghị.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu bế mạc hội nghị **Ảnh: TTXVN**

Hội nghị diễn ra theo hình thức trực tiếp tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, trực tuyến tới gần 11 ngàn điểm cầu trên toàn quốc, với trên 1,5 triệu đại biểu tham dự. Phát biểu bế mạc hội nghị, Thủ tướng Phạm Minh Chính cho biết, những tháng gần đây, cả nước đang thực hiện nhiều công việc, các quyết sách mang tính chất lịch sử, và với "cơ đồ, tiềm lực, vị thế, uy tín quốc tế như hiện nay", Việt Nam đang được thế giới quan tâm, đánh giá cao. Qua đó, chứng minh tính đúng đắn để kiên định thực hiện.

Cho rằng, bài học cho sự thành công là nhờ sự đoàn kết, thống nhất, kết hợp sức mạnh dân tộc và sức mạnh thời đại, sức mạnh từ nhân dân, dưới sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng, Thủ tướng Phạm Minh Chính cho biết, chúng ta đã hình thành cơ bản lý luận chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, dựa trên ba trụ cột: Nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Cùng với đó, đảm bảo công bằng, tiến bộ, xã hội và an sinh xã hội. Phát huy, khai thác hiệu quả các nguồn lực nội sinh của dân tộc gồm con người, lịch sử văn hóa và tài nguyên thiên nhiên; tranh thủ nguồn lực từ bên ngoài gồm vốn, kinh nghiệm quản lý, khoa học, công nghệ… cho phát triển đất nước.

Nêu bật các thành tựu phát triển đất nước, Thủ tướng Chính phủ nhấn mạnh, chúng ta đã giữ vững độc lập chủ quyền toàn vẹn lãnh thổ, nâng cao đời sống vật chất tinh thần của nhân dân. Tuy nhiên, Đảng, Nhà nước chưa hài lòng với kết quả đó và thực hiện các đột phá, chiến lược đưa đất nước bước vào thời kỳ phát triển mới. Trong đó, thực hiện cuộc "cách mạng" về tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị nhằm đáp ứng quy luật khách quan, làm mới các động lực phát triển, tăng trưởng truyền thống, thúc đẩy các động lực phát triển, tăng trưởng mới. Xây dựng, ban hành, triển khai thực hiện bốn nghị quyết "bộ tứ trụ cột" gồm: Đột phá về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số; hội nhập quốc tế trong tình hình mới; đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật; phát triển kinh tế tư nhân. Hiện nay, đang xây dựng và sẽ tiến hành chiến lược mới về phát triển giáo dục, đào tạo, y tế.

"Thành quả và các nhiệm vụ trên khẳng định chúng ta đã và đang kế thừa, phát huy, vận dụng sáng tạo tầm nhìn và hành động Đại hội lần thứ XIII của Đảng", Thủ tướng nhấn mạnh. Thủ tướng Phạm Minh Chính cho rằng, khi thực hiện cuộc "cách mạng" thì có cả thuận lợi và khó khăn. Do đó, phải thay đổi tư duy, hành động, thói quen, nếp nghĩ, cách làm để chuyển đổi trạng thái từ thụ động tiếp nhận giải quyết các yêu cầu sang kiến tạo, chủ động giải quyết các yêu cầu của nhân dân; thực hiện phân cấp, phân quyền cho cơ sở, đi đôi với phân bổ nguồn lực, nâng cao năng lực thực thi, tăng cường giám sát kiểm tra; cán bộ phải gần dân để nắm bắt tình hình, tâm tư, nguyện vọng và giải quyết yêu cầu của nhân dân.

Thủ tướng Chính phủ nhắc lại, việc sắp xếp tổ chức bộ máy và tổ chức chính quyền địa phương hai cấp là việc khó, do đó phải đoàn kết, thống nhất, thực hiện đồng bộ, đồng loạt, đồng thời, toàn diện, tổng thể, trên tinh thần cùng làm, cùng chiến thắng, cùng phát triển. Nhấn mạnh "Đảng đã chỉ đạo, Chính phủ thống nhất, Quốc hội đồng tình, nhân dân ủng hộ thì chỉ bàn làm, không bàn lùi", Thủ tướng Chính phủ yêu cầu triển khai thực hiện tổ chức và hoạt động của tổ chức Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị ở cấp xã phải bám sát chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước và tiếp thu, lắng nghe ý kiến đóng góp của nhân dân. Trong quá trình thực hiện nếu có khó khăn, vướng mắc tiếp tục tháo gỡ, trên tinh thần vướng ở đâu tháo ở đó, mắc ở đâu gỡ ở đó.

Đặt mục tiêu đến ngày 30.6 hệ thống tổ chức Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị ở cấp xã trong toàn quốc đi vào hoạt động đồng bộ, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu cấp ủy đảng, chính quyền và cơ quan truyền thông, báo chí tiếp tục tập trung tuyên truyền, nhất là truyền thông chính sách, nâng cao sự hiểu biết, nhận thức và hành động trong toàn xã hội về sắp xếp đơn vị hành chính địa phương; đồng thời truyền cảm hứng, tạo động lực để hoàn thành mục tiêu đề ra. Nhấn mạnh phải có quyết tâm cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt, đã làm phải thành công, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính yêu cầu "thần tốc, thần tốc hơn nữa, táo bạo, táo bạo hơn nữa để thành công, thành công, dứt khoát thành công" trong cuộc "cách mạng" về tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị và chính quyền địa phương hai cấp, góp phần giữ vững độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, ổn định chính trị, phát triển kinh tế, xã hội, mang lại cuộc sống ngày càng ấm no, hạnh phúc cho nhân dân.

P.V (tổng hợp)

Công bố khu vực cấm bay, hạn chế bay đối với tàu bay không người lái?

Bộ Quốc phòng vừa chính thức công bố khu vực cấm bay, khu vực hạn chế bay đối với tàu bay không người lái và các phương tiện bay khác trong vùng trời Việt Nam. Theo đó, thực hiện Quyết định số 18/2020/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về thiết lập khu vực cấm bay, khu vực hạn chế bay đối với tàu bay không người lái và các phương tiện bay siêu nhẹ, ngày 30.5.2025, Ban Chỉ đạo Trung ương thực hiện Quyết định số 18/2020/QĐ-TTg (Ban Chỉ đạo) đã ban hành Kế hoạch Công bố khu vực cấm bay, khu vực hạn chế bay đối với tàu bay không người lái và các phương tiện bay khác trên Cổng Thông tin điện tử Bộ Quốc phòng.

Cụ thể, từ 15.6.2025, Bộ Quốc phòng công bố khu vực cấm bay, khu vực hạn chế bay đối với tàu bay không người lái và các phương tiện bay khác trong vùng trời Việt Nam trên Cổng Thông tin điện tử Bộ Quốc phòng tại địa chỉ http://cambay.mod.gov.vn; trang/cổng thông tin điện tử các địa phương sử dụng đường link trên Cổng Thông tin điện tử Bộ Quốc phòng để công bố khu vực cấm bay, khu vực hạn chế bay trên phạm vi địa giới hành chính của mình. Việc công bố khu vực cấm bay, khu vực hạn chế bay trên Cổng Thông tin điện tử Bộ Quốc phòng nhằm cung cấp thông tin cho các tổ chức, cá nhân Việt Nam và nước ngoài có hoạt động liên quan đến quản lý, khai thác, sử dụng tàu bay không người lái và các phương tiện bay khác trong vùng trời Việt Nam (không áp dụng đối với tàu bay không người lái và các phương tiện bay khác sử dụng cho mục đích công vụ); phục vụ công tác quản lý, giám sát và kiểm tra đối chiếu thông tin khu vực bay.

Cơ sở dữ liệu bản đồ khu vực cấm bay, khu vực hạn chế bay được quản lý theo quy định của pháp luật về bảo vệ bí mật Nhà nước và được cập nhật theo chu kỳ 2 năm một lần hoặc cập nhật ngay khi có thay đổi (tập trung vào đối tượng là khu vực cảng hàng không, sân bay, khu vực quốc phòng, an ninh trọng yếu và các khu vực khác theo yêu cầu). Thủ tục cấp phép bay đối với tàu bay không người lái và các phương tiện bay khác có thể thực hiện trực tuyến thông qua Hệ thống thông tin giải quyết thủ tục hành chính Bộ Quốc phòng tại địa chỉ https://dichvucong.mod.gov.vn/web/bo-quoc-phong/thu-tuc-hanh-chinh#/thu-tuc-hanh-chinh/5377

Chậm nhất 7 ngày làm việc, trước ngày dự kiến tổ chức thực hiện các chuyến bay, các tổ chức, cá nhân nộp đơn đề nghị cấp phép bay đến Cục Tác chiến, Bộ Tổng Tham mưu Quân đội nhân dân Việt Nam (nộp trực tiếp tại Bộ phận Một cửa Bộ Quốc phòng hoặc qua dịch vụ bưu chính công ích đến Cục Tác chiến, số 1 Nguyễn Tri Phương, Ba Đình, Hà Nội hoặc nộp trực tuyến trên Cổng Dịch vụ công Bộ Quốc phòng). Cục Tác chiến cấp phép tổ chức thực hiện các chuyến bay; hoặc ra văn bản từ chối cấp phép bay (trong các trường hợp: Để đảm bảo an ninh, quốc phòng, an toàn hàng không và khi chưa cung cấp đầy đủ thông tin quy định trong đơn đề nghị cấp phép bay)...

T.SƯƠNG

Xót xa với "tấc đất, tấc vàng"

LTS: Theo thống kê của Bộ Tài chính, tính đến cuối năm 2024, toàn quốc có 11.034 cơ sở nhà đất công không sử dụng, kém hiệu quả, sử dụng không đúng mục đích. "Tấc đất, tấc vàng" đang phơi mưa phơi nắng ở nhiều địa phương là sự lãng phí không hề nhỏ. Đây không chỉ là sự "lãng phí về tiền bạc mà còn gây thiệt hại nhiều về các lĩnh vực xã hội khác mà không thể tính hết được bằng tiền", như Tổng Bí thư Tô Lâm từng nhấn mạnh.

Bài 1: ĐIỂN HÌNH CỦA SỰ LÃNG PHÍ

HOÀNG HƯƠNG - NGUYỄN LINH - TẠ DŨNG

Việc sáp nhập địa giới hành chính, thay đổi chức năng của nhiều cơ quan, thậm chí là xuất phát từ vấn đề quy hoạch và quản lý, đã khiến nhiều trụ sở công ở Thủ đô Hà Nội rơi vào tình trạng bỏ hoang nhiều năm, xuống cấp nghiêm trọng.

Trụ sở Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Hà Tây (cũ) tại 30 Tô Hiệu (Hà Đông) bỏ hoang nhiều năm

Hậu quả của việc bỏ hoang là cơ sở vật chất xuống cấp, tài sản công bị lãng phí và gây ảnh hưởng đến cảnh quan, môi trường. Người dân Hà Nội đã nhiều lần lên tiếng, nhưng tình trạng này vẫn chưa được giải quyết dứt điểm.

Những công sở bị "lãng quên"

Dạo qua một số quận, huyện của Hà Nội, không khó bắt gặp những trụ sở công bỏ hoang, có trụ sở hoang tàn đến mức xót xa. Nằm ngay trên mặt phố Tô Hiệu sầm uất của quận Hà Đông, trụ sở của Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Hà Tây (cũ) ở số 30 Tô Hiệu, bị bỏ hoang nhiều năm, trông thật tiêu điều.

Được biết, khu đất này có diện tích hơn 1.300m^2, trước đây do Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Hà Tây sử dụng, sau khi tỉnh Hà Tây sáp nhập với Hà Nội, từ năm 2008 đến năm 2015, trụ sở này được chuyển thành kho lưu trữ, nhưng từ năm 2016 đến nay đơn vị không sử dụng nên trụ sở cửa đóng im ỉm, đã lên màu rêu mốc. Nhìn từ bên ngoài, thấy rõ sự tàn phá của thời gian in dấu trên những mảng tường bong tróc, những chiếc cửa gỗ sập xệ. Khu vực sảnh tầng một của tòa nhà này thậm chí còn trở thành nơi tập kết một số loại rác thải như các biển hiệu cũ, thùng xốp không sử dụng. Khoảng sân xi măng mọc đầy cây dại. Còn hàng rào sắt bao quanh trụ sở đã gỉ sét, trông rất mất mỹ quan.

Trụ sở Đài PTTH tỉnh Hà Tây (cũ) cũng trong tình trạng cửa đóng, then cài

Ngay sát bên là trụ sở của Đài Phát thanh và Truyền hình Hà Tây (cũ), tại số 32 Tô Hiệu, có diện tích khoảng 2.000m^2 cũng trong tình trạng cửa đóng, then cài. Trụ sở này có một ngôi nhà ba tầng mặt ngoài, hai dãy nhà hai tầng bên trong, đều đã bỏ không nhiều năm. Quan sát mặt trước tòa nhà ba tầng, chúng tôi thấy góc hiên nhà có chiếc bàn, trên đặt bộ ấm chén, được biết là có người trông nom, nhưng cảnh quan đều cho thấy sự hoang phế. Bên trong khuôn viên, cây cối mọc um tùm, phế thải ngổn ngang. Cổng chính đã bị gỉ sét, hàng rào sắt bong tróc, nhiều chỗ bị néo buộc bằng những sợi dây thép. Đối diện bên dãy lẻ của đường Tô Hiệu cũng có vài trụ sở chung cảnh ngộ. Số 55 đường này từng là trụ sở Cục Thống kê thành phố Hà Nội cơ sở 2 giờ đây chỉ còn là tòa nhà nhếch nhác, bong tróc, rỉ sét lọt thỏm giữa những tòa kiến trúc khang trang xung quanh. Cách đấy chưa đầy chục số nhà, là trụ sở Kho bạc Nhà nước quận Hà Đông ở số 29 Tô Hiệu, còn khá khang trang, cũng trong tình trạng cửa đóng then cài.

Theo thống kê, trên đường Tô Hiệu có năm cơ sở nhà đất công, rộng khoảng 8.000m^2 bị bỏ hoang hoặc có sử dụng nhưng không hiệu quả. Chị Lan Anh ở phường Hà Cầu cho biết, ngày nào đi làm qua, nhìn những mảnh "đất vàng" phủ rêu phong, hoang phế cũng thấy xót xa, trong khi cư dân đô thị đông đúc, trường học cho các cháu còn thiếu, nhiều người phải gửi con vào các nhóm trẻ chật chội. "Nếu cơ quan nhà nước không còn sử dụng những trụ sở này thì nên chuyển đổi thành nhà văn hóa, nhà sinh hoạt cộng đồng, nhà trẻ… cho dân, hoặc chuyển đổi cho cơ quan, đơn vị nào còn chưa có trụ sở làm việc để đỡ lãng phí. Hoặc cho các công ty thuê", chị Lan Anh chia sẻ.

Hàng nghìn tỉ đồng đang "đắp chiếu"

Việc xuống cấp của những trụ sở trên cho thấy, việc bỏ hoang đã diễn ra từ rất nhiều năm. Chưa kể, sắp tới, việc sắp xếp bộ máy nhà nước theo hướng bỏ cấp huyện và sáp nhập cấp xã, phường sẽ khiến con số công sở dôi dư tăng lên đáng kể.

Đối với thành phố Hà Nội, một số công sở dôi dư bị bỏ hoang trong thời gian dài là từ sáp nhập tỉnh Hà Tây vào thành phố Hà Nội, cách đây đã gần hai mươi năm (thời điểm bỏ hoang cũng trên dưới 10 năm). Giai đoạn sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã, phường từ năm 2019-2021, lại khiến một số nơi trụ sở công mất chức năng, trở thành "đất chết" giữa Thủ đô. Theo báo cáo của Sở Tài chính TP Hà Nội, thành phố hiện đang triển khai sắp xếp bộ máy theo chủ trương tinh gọn tổ chức, giảm đầu mối, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước. Trước khi sắp xếp, thành phố có 526 xã, phường, thị trấn và 30 đơn vị cấp huyện; sau sắp xếp dự kiến giảm còn 126 xã, phường. Việc sắp xếp này dẫn đến một số nội dung liên quan đến xử lý trụ sở, nhà đất công, các dự án đầu tư xây dựng trụ sở và trang thiết bị làm việc.

Theo rà soát, TP Hà Nội đang quản lý hơn 5.200 trụ sở và cơ sở hoạt động sự nghiệp với tổng diện tích đất khoảng 27 triệu m², diện tích nhà khoảng 17 triệu m^2. Đã xác định được 291 cơ sở dôi dư cần xử lý sau sắp xếp. Về xử lý với các dự án công trình trụ sở đang thực hiện hoặc đã được quyết định chủ trương đầu tư, trên cơ sở hướng dẫn của Bộ Tài chính, thành phố đã ban hành các văn bản chỉ đạo cụ thể, trong đó yêu cầu: Tạm dừng các dự án trụ sở chưa khởi công; Khẩn trương thanh quyết toán các dự án đã hoàn thành; Rà soát chặt chẽ nhu cầu mua sắm trang thiết bị; Đề xuất điều chỉnh hoặc dừng các dự án không còn phù hợp. Tổng số dự án chịu tác động của việc sắp xếp đơn vị hành chính là 1.206 dự án (gồm 1.194 dự án của thành phố và 12 dự án của Viện kiểm sát nhân dân thành phố). Tính đến nay, đã tạm dừng 561 dự án và quyết định tiếp tục 645 dự án. Đồng thời, thành phố đã chỉ đạo phân loại để xử lý theo 4 nhóm: Tiếp tục thực hiện theo quy mô đầu tư ban đầu, điều chỉnh quy mô, dừng dự án, hoặc xử lý theo phương án khác (cụ thể theo từng dự án).

Tuy nhiên, kế hoạch là thế, nhưng thực tế, những công sở bị bỏ hoang giữa lòng Thủ đô vẫn hết năm này qua năm khác, bị bào mòn bởi thời gian, mưa nắng, nấm mốc. Những "ngôi nhà hoang" này không chỉ làm mất mỹ quan đô thị mà còn gây ra nhiều hệ lụy nghiêm trọng. An ninh là một vấn đề đáng quan tâm. Theo Công an Hà Nội, từ năm 2022 đến nay, ít nhất 15 vụ tụ tập bất hợp pháp, trộm cắp, hoặc gây rối đã xảy ra tại các trụ sở bỏ hoang trên địa bàn thành phố. Điều này cho thấy tình trạng trụ sở bỏ hoang đang là một vấn đề an ninh trật tự cần được chú ý và giải quyết. Đặc biệt, đây là sự lãng phí không hề nhỏ. Với giá trị bất động sản tại mặt phố các khu vực trung tâm như Hà Đông, dao động 200-300 triệu đồng/m², thậm chí ở các khu vực giá cao hơn, thì hàng trăm trụ sở bỏ hoang như thế, mưa nắng dãi dầu, không có kinh phí bảo trì, dọn dẹp khiến nhiều công trình xuống cấp đến mức không thể cứu vãn, là hàng trăm nghìn tỉ đồng đang "đắp chiếu", lãng phí vô cùng lớn.

Trụ sở công bỏ hoang trên địa bàn TP Hà Nội là minh chứng cho sự lãng phí "tấc đất, tấc vàng". Quận, huyện nào cũng có những trụ sở đang bị lãng quên. Hàng triệu người dân Thủ đô đang chờ đợi những hành động cụ thể để đất công "sống lại". Nhưng Hà Nội chỉ là một phần câu chuyện. Từ Thanh Hóa đến Hà Tĩnh và nhiều nơi trên cả nước, trụ sở công bỏ hoang vẫn đang là nỗi xót xa chung, cần sự hành động cụ thể và quyết liệt từ Trung ương đến cơ sở.

(*Còn tiếp*)

NGƯỜI ĐẦU TIÊN PHÁT HIỆN THUYỀN CỔ Ở BẮC NINH:

“Bị bỏ rơi thế này, ai còn dám báo nữa”

● **Bài, ảnh: KHẢI HƯNG - TRIỀU TÍN**

Gần ba tháng kể từ khi phát hiện hai thuyền cổ trong quá trình cải tạo ao, ông Nguyễn Văn Chiến (50 tuổi, khu phố Công Hà, phường Hà Mãn, thị xã Thuận Thành, Bắc Ninh) vẫn ngồi trông khu đất như một “người canh giữ di tích bất đắc dĩ”. Không có văn bản giao nhiệm vụ, không chế độ hỗ trợ, cũng không cơ quan nào thường xuyên kiểm tra. Từ hành động tự nguyện, ông Chiến rơi vào cảnh mỏi mòn chờ đợi và chất chứa nhiều bức xúc.

Khi mới phát hiện, nhiều chuyên gia khi được phỏng vấn đều chung nhận định rằng, chưa bao giờ phát hiện được mẫu thuyền nào có kiểu dáng “kỳ lạ” như thế ở Việt Nam. Đây là một phát hiện không chỉ gây chấn động trong giới khảo cổ mà còn khơi dậy những câu hỏi lớn về kỹ thuật đóng thuyền, giao thương đường thủy và sự hiện diện của người Việt cổ trong lịch sử hàng hải khu vực vây mà...

Kỳ vọng và thực tế…

Cuối tuần qua, nhóm phóng viên *Văn Hóa* trở lại hiện trường khai quật khẩn cấp hai thuyền cổ tại phường Hà Mãn, thị xã Thuận Thành (Bắc Ninh). Không còn khung cảnh tấp nập nơi công trường, của người đi kẻ đến như vài tháng trước, chỉ còn cỏ lau um tùm, hoang dại đến buồn lòng trong buổi hoàng hôn hiu hắt. Gặp gỡ chúng tôi cũng không còn đoàn cán bộ, chuyên gia mà là tiếng quát gắt gỏng của một lão nông: Ông Nguyễn Văn Chiến, người phát hiện thuyền cổ.

Đầu năm 2025, ông Chiến thuê máy xúc cải tạo ao nuôi cá tại khu đất rộng khoảng 360m². Đây là phần đất ông thuê lại từ một hộ dân địa phương để thả cá rô phi. Trong lần đào sâu từ 3-5m nhằm giữ nước ao, lớp cát xám hiện ra và sau vài ngày khô dần, hai thuyền với hình dáng cổ lộ diện. Từng nghe người cao niên kể về sông Dâu cổ, ông Chiến chủ động tìm kiếm hình ảnh thuyền xưa trên mạng và nhanh chóng nhận ra dấu hiệu bất thường. Ông quyết định báo cáo sự việc lên chính quyền địa phương với tinh thần trách nhiệm công dân.

Phỏng vấn ông Chiến trong những lần đến tác nghiệp, chúng tôi vẫn không quên được vẻ ngượng nghịu, bẽn lẽn đáng mến của ông khi bị “quây”. “Khi phát hiện dấu tích thuyền cổ, có người khuyên tôi đừng báo cáo vì đây là đất làm ăn. Dù vậy, lương tâm tôi không cho phép. Tôi thông báo với địa phương, mong muốn các chuyên gia có những đánh giá, khai quật để góp phần giữ gìn giá trị di sản”, lão nông chất phác này bộc bạch. Tuy nhiên, những gì xảy ra sau đó khiến ông Chiến không khỏi hụt hẫng. “Lúc đầu tôi nghĩ mình làm đúng, có trách nhiệm với di sản sẽ được chính quyền ghi nhận, hỗ trợ phần nào để tiếp tục sinh kế. Nhưng sau hội thảo khai quật hồi cuối tháng 3 âm lịch, mọi người rút đi hết, không ai quay lại. Cũng không có ai giao trách nhiệm hay hỏi xem tôi có khó khăn gì không”, ông Chiến chia sẻ.

Muốn được ghi nhận phải… làm đơn

Ba tháng trôi qua, khu đất vẫn do ông Chiến tự mình trông coi. Không có người bảo vệ, không có cơ chế duy trì điều kiện bảo quản hiện vật. Một lớp bạt phủ tạm được chèn bằng bao cát là biện pháp duy nhất để ông giữ lại khu vực có dấu tích cổ vật. “Tôi vẫn sống ở đây, vẫn ngồi canh để tránh người lạ tự ý vào kéo bạt lên. Nhiều người tò mò đến xem, tôi phải quát lên để giữ hiện trạng. Nhưng khổ một nỗi, tôi đâu được giao trách nhiệm gì chính thức. Ai cũng bảo tôi là chủ hộ thì tự mà trông. Vậy nếu mai kia có mất mát gì, tôi chịu trách nhiệm sao?”, ông trăn trở.

Từ khi phát hiện thuyền cổ đến nay, mọi hoạt động sản xuất nông nghiệp và nuôi cá của ông Chiến phải dừng lại hoàn toàn. “Tôi dự kiến thả thêm một lứa cá rô phi nhưng không thể. Ao đào xong, nước chưa kịp giữ thì đã phải hút cạn để khai quật. Ba tháng rưỡi rồi, tôi không thu được gì, trong khi vẫn phải trả tiền thuê đất và lo sinh hoạt hằng ngày”, ông cho biết. Không chỉ cá, phần hoa màu bên trên cũng bị ảnh hưởng. Những gốc cây giống, luống rau và mảnh ruộng canh tác bị máy xúc múc lên, lấp đất, biến dạng hoàn toàn. Ông cho biết tổng thiệt hại từ sản lượng cá, hoa màu, công sức và thời gian bị ngưng trệ ước tính hơn 100 triệu đồng. “Tôi không đòi hỏi quá nhiều. Nhưng ít nhất cũng nên có chính sách hỗ trợ gì đó. Tôi bỏ công bảo vệ, bỏ tiền mua bạt, chèn bao cát, điện đóm máy móc phục vụ khai quật, nhưng không có một đồng hỗ trợ nào cả. Công nhân khai quật có người trả lương, còn tôi thì không được tính công giữ gìn”, ông nói thêm.

Khu vực phát hiện thuyền cổ giờ phủ đầy cỏ dại

Vị trí khai quật hai chiếc thuyền cổ hiện được phủ bạt nhưng thiếu biện pháp bảo vệ

> *“Làm đơn là đi xin! Tôi không xin, tôi chỉ mong được ghi nhận. Nếu ai cũng vì sợ thiệt hại mà giấu nhẹm di vật, cổ vật, không báo với chính quyền, cơ quan chức năng thì đất nước này mất đi bao nhiêu giá trị lịch sử, văn hóa? Nhưng, nếu báo xong mà bị bỏ rơi như thế này, lần sau ai còn dám báo nữa?”*
>
> **(Ông NGUYỄN VĂN CHIẾN)**

Theo lời ông Chiến, trong buổi tổng kết đợt khai quật hồi cuối tháng 3 âm lịch, có sự tham gia của lãnh đạo địa phương lẫn một số cơ quan chức năng. Tại đây, có người đề xuất hỗ trợ một phần kinh phí để ông Chiến trông coi khu vực, nhưng sau đó không có ai thực hiện. “Người nói có ngân sách hỗ trợ, người lại bảo không. Có người còn khẳng định không cần ai trông nom, cứ phủ bạt là đủ. Thế thì tôi phải nghe ai?”, ông đặt câu hỏi. Ông Chiến cho biết, từng nhiều lần đề xuất nguyện vọng được hỗ trợ, ít nhất là cho công sức giữ gìn và thiệt hại sản xuất, nhưng luôn nhận được câu trả lời chung chung: “Phải làm đơn”. Tuy nhiên, ông không muốn viết đơn vì cho rằng mình không có nghĩa vụ phải đi “xin hỗ trợ” khi bản thân đã tự nguyện báo tin, hợp tác. “Làm đơn là đi xin! Tôi không xin, tôi chỉ mong được ghi nhận. Nếu ai cũng vì sợ thiệt hại mà giấu nhẹm di vật, cổ vật, không báo với chính quyền, cơ quan chức năng thì đất nước này mất đi bao nhiêu giá trị lịch sử, văn hóa? Nhưng nếu báo xong mà bị bỏ rơi như thế này, lần sau ai còn dám báo nữa?”, ông nói đầy chua chát.

Không chỉ riêng ông Chiến, người dân khu vực xung quanh cũng bắt đầu đặt câu hỏi về trách nhiệm quản lý di tích sau khai quật. Thuyền cổ từng được coi là phát hiện quan trọng trong hệ thống khảo cổ học vùng Luy Lâu - Dâu - Bút Tháp, giờ nằm im lìm dưới lớp bạt, không người bảo vệ. “Không ai xuống kiểm tra. Không có hàng rào, không biển báo, không một thiết bị gì giữ an toàn cho khu vực. Nếu chẳng may có kẻ phá hoại hoặc mưa lớn, nước dâng cuốn trôi, thì ai chịu trách nhiệm?”, ông Chiến đặt vấn đề. Trước những thiệt hại đã và đang diễn ra, ông Chiến đề nghị các cơ quan chức năng sớm có phản hồi chính thức về việc: Công nhận trách nhiệm trông coi di tích, tránh để người dân đơn độc bảo vệ mà không có cơ sở pháp lý; Có cơ chế hỗ trợ thiệt hại hợp lý, dựa trên thời gian ngưng sản xuất, diện tích bị ảnh hưởng và công sức người dân bỏ ra; Đảm bảo minh bạch thông tin, tránh tình trạng mỗi đơn vị nói một kiểu, không ai thực hiện.

“Thất vọng” là điều chúng tôi ghi nhận được trong tâm trạng của ông Nguyễn Văn Chiến, người đầu tiên phát hiện thuyền cổ và báo ngay với chính quyền địa phương. Còn những ai quan tâm đến hiện vật quan trọng và bí ẩn này cảm thấy bức xúc vì cách ứng xử của cơ quan chức năng, chính quyền địa phương.■

THỨ TRƯỞNG THƯỜNG TRỰC LÊ HẢI BÌNH:

Cần những thay đổi đột phá, xứng tầm thương hiệu Báo *Văn Hóa*

● **MINH NGỌC; ảnh: TRẦN HUẤN**

Ngày 14.6, Chi bộ Báo Văn Hóa đã trang trọng tổ chức Đại hội Chi bộ nhiệm kỳ 2025-2030. Dự Đại hội có Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình.

Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình phát biểu chỉ đạo đại hội

Cùng dự Đại hội có đồng chí Nguyễn Thị Hạnh, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng ủy, Chánh Văn phòng Đảng ủy Bộ và 22 đảng viên thuộc Chi bộ Báo *Văn Hóa*.

Đảm bảo Báo *Văn Hóa* là cơ quan ngôn luận tin cậy

Trình bày Dự thảo Báo cáo Chính trị, Bí thư Chi bộ nhiệm kỳ 2020-2025, Phó Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Phan Thanh Nam cho biết, nhiệm kỳ 2020-2025 diễn ra trong bối cảnh đất nước ta đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức đan xen. Đây cũng là nhiệm kỳ toàn ngành Văn hóa nói chung, báo chí nói riêng thực hiện nhiều nhiệm vụ mang tính tái cơ cấu hệ thống: Sáp nhập, sắp xếp lại tổ chức các đơn vị hành chính và cơ quan báo chí theo Quy hoạch phát triển báo chí toàn quốc đến năm 2025.

Bí thư Chi bộ nhiệm kỳ 2020-2025, Phó Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Phan Thanh Nam trình bày dự thảo Báo cáo Chính trị

Đồng chí Phan Thanh Nam nhấn mạnh, là cơ quan ngôn luận của Bộ VHTTDL, Báo *Văn Hóa* luôn xác định rõ trách nhiệm chính trị trong việc lan tỏa giá trị tốt đẹp, giữ gìn bản sắc dân tộc, cổ vũ lối sống lành mạnh, kiên quyết phản bác quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Trong nhiệm kỳ 2020-2025, Cấp ủy Chi bộ Báo *Văn Hóa* đã phối hợp chặt chẽ với Ban Biên tập chỉ đạo toàn diện hoạt động của cơ quan, hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị được giao. Cấp ủy đã chỉ đạo, phối hợp với Ban Biên tập thực hiện hiệu quả nhiều chương trình, sự kiện trọng điểm như: Tham gia tổ chức Hội Báo toàn quốc các năm; triển khai Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi. Tổ chức thành công Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" từ năm 2022 đến nay; chủ trì bình chọn 10 sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch tiêu biểu hằng năm; tổ chức chương trình nghệ thuật "Quà tháng Năm dâng Người" nhân dịp kỷ niệm sinh nhật Chủ tịch Hồ Chí Minh hằng năm; các diễn đàn, hội thảo chuyên sâu…

Nhiều phóng viên tích cực tham gia các giải báo chí do Trung ương, Bộ, ngành và địa phương tổ chức, đạt được kết quả đáng khích lệ, tiêu biểu như: Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển văn hóa, thể thao và du lịch"; Giải Báo chí toàn quốc về xây dựng Đảng (Giải Búa liềm vàng); Giải Báo chí Quốc gia lần thứ XVIII; Giải Báo chí về Quốc hội và Hội đồng Nhân dân (Giải Diên Hồng); cùng nhiều giải báo chí cấp tỉnh, thành phố khác.

Trong bối cảnh báo chí cách mạng ngày càng khẳng định vai trò trong đời sống xã hội, Báo chú trọng nâng cao chất lượng nội dung, giữ vững định hướng tuyên truyền, phát huy vai trò định hướng dư luận xã hội, nhất là trong những vấn đề chính trị - tư tưởng then chốt. Cấp ủy Chi bộ đã chủ động, linh hoạt triển khai kịp thời, nghiêm túc các nghị quyết, chỉ thị của Trung ương và các văn bản chỉ đạo của Đảng ủy Khối, Đảng ủy Chính phủ và Đảng ủy Bộ VHTTDL đến toàn thể đảng viên, viên chức và người lao động. Chủ động, kiên quyết đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Phó Bí thư Chi bộ nhiệm kỳ 2020-2025, Tổng Biên tập Nguyễn Anh Vũ trình bày dự thảo Báo cáo kiểm điểm Chi ủy Chi bộ

Đại hội diễn ra với tinh thần đoàn kết, dân chủ, kỷ cương, đổi mới và trách nhiệm

Công tác tổ chức xây dựng Đảng luôn được Cấp ủy quan tâm, lãnh đạo một cách toàn diện, với tinh thần nghiêm túc, chặt chẽ và cầu thị, bám sát chỉ đạo của Đảng ủy cấp trên, gắn liền với thực tiễn nhiệm vụ của cơ quan báo chí trong giai đoạn đổi mới và hội nhập.

Nhiệm kỳ 2025-2030, Chi bộ Báo *Văn Hóa* xác định một số mục tiêu: Tăng cường vai trò lãnh đạo toàn diện của Chi bộ đối với nhiệm vụ chính trị của cơ quan; giữ vững bản lĩnh chính trị, bản chất cách mạng và định hướng tư tưởng trong hoạt động báo chí. Đảm bảo Báo *Văn Hóa* thực sự là cơ quan ngôn luận tin cậy, tiếng nói chính thống, góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chiến lược của ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch…

Trình bày dự thảo Báo cáo kiểm điểm công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Ban Chấp hành Chi bộ Báo *Văn Hóa*, đề cập phương hướng nhiệm kỳ 2025-2030, đồng chí Nguyễn Anh Vũ, Phó Bí thư Chi bộ nhiệm kỳ 2020-2025, Tổng Biên tập nêu rõ: Chi ủy Chi bộ sẽ không ngừng đổi mới phương thức lãnh đạo, phát huy trí tuệ, sáng tạo, bản lĩnh, kiên định, kiên trì thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Chi bộ nhiệm kỳ 2025-2030 đề ra.

Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, phân công nhiệm vụ cụ thể và kiểm tra thường xuyên việc thực hiện Nghị quyết của các đồng chí trong chi ủy và cán bộ, đảng viên. Phối hợp chặt chẽ với Ban Biên tập Báo trong việc thực hiện có hiệu quả Đề án "Tiếp tục xây dựng Báo *Văn Hóa* theo hướng chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại đến năm 2030"; tinh gọn tổ chức, bộ máy gắn với nâng cao hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả của đội ngũ cán bộ, viên chức và người lao động.

Tại Đại hội, các đại biểu đã thảo luận và đóng góp các ý kiến cho dự thảo Báo cáo chính trị; Báo cáo kiểm điểm công

tác lãnh đạo, chỉ đạo của Ban Chấp hành Chi bộ Báo *Văn Hóa* nhiệm kỳ 2020-2025.

Khơi dậy khát vọng phát triển

Phát biểu chỉ đạo Đại hội, Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy, Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình nhận định, Đại hội Chi bộ Báo *Văn Hóa* nhiệm kỳ 2025-2030 diễn ra ở thời điểm rất đặc biệt. Báo có thêm chức năng, nhiệm vụ mới theo Quyết định số 492/QĐ- BVHTTDL, phạm vi hoạt động có dư địa mở rộng hơn.

Nêu bối cảnh chung có nhiều thay đổi ở các cấp độ, bình diện, Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình nhấn mạnh, nhìn lại nhiệm kỳ vừa qua, Bộ VHTTDL đã ghi được nhiều dấu ấn chưa từng có: Tham mưu tổ chức những sự kiện tầm vóc như Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021; chuỗi hoạt động nhân kỷ niệm 80 năm ra đời Đề cương về văn hóa Việt Nam; các hội nghị toàn quốc về phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, du lịch… Công tác xây dựng và hoàn thiện thể chế pháp luật đạt được nhiều dấu ấn, môi trường văn hóa và phát triển con người Việt Nam đạt được nhiều thành tựu…

tiêu, nhiệm vụ tầm vóc lớn lao. Với vai trò là cơ quan ngôn luận của Bộ, Báo *Văn Hóa* cũng đang đứng trước những cơ hội và thách thức, yêu cầu cả tập thể phải nỗ lực, đoàn kết, thực hiện cho được những mục tiêu đột phá", Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình nhấn mạnh.

Cũng theo Thứ trưởng, bối cảnh chung đang tạo nên một động lực mạnh mẽ để mỗi cán bộ, nhân viên trong tập thể Báo *Văn Hóa* nhận thấy thời điểm này là cơ hội quan trọng: "Muốn đứng vững, định vị thương hiệu thì cần có "cơ thể khỏe mạnh". Phải thấy rằng đây là thời điểm quan trọng, là đợt sinh hoạt chính trị quan trọng, là cơ hội mà không lúc này thì sẽ không có lúc nào khác. Đại hội Chi bộ Báo *Văn Hóa* cũng được tổ chức vào đúng dịp kỷ niệm 100 năm nền báo chí cách mạng Việt Nam. Chúng ta tự hào bởi tính chất quan trọng và đặc biệt của những dấu ấn này".

Theo Thứ trưởng, Đại hội Chi bộ Báo *Văn Hóa* nhiệm kỳ 2025-2030 cần là một dấu mốc để tạo thay đổi đột phá trong dòng chảy lịch sử của Báo. Câu hỏi đặt ra là chúng ta cần làm gì để tạo nên những đột phá đó? Chúng ta có dư địa rộng lớn về nội dung tuyên truyền, nhưng "viết gì cho đắt", làm như thế nào để tạo dấu ấn tiếp tục định vị thương hiệu của tờ

cao nhất sức lực, năng lực của mỗi người cũng như sức mạnh chung của tập thể.

"Ngay sau Đại hội, Báo *Văn Hóa* sẽ cùng nhau bắt tay để tạo nên những đột phá, thay đổi. Trong bối cảnh công cuộc chuyển đổi số mạnh mẽ hiện nay, tờ báo không thể đứng ngoài dòng chảy thời cuộc, bởi phía trước đang là những thời cơ và thách thức quan trọng. Định vị là tờ báo hàng đầu về văn hóa, truyền thông, thể thao và du lịch, chúng ta cần khơi dậy và hiện thực hóa khát vọng, niềm tin cho sự phát triển", Thứ trưởng nhấn mạnh.

Trân trọng cảm ơn những ý kiến chỉ đạo sâu sắc của Thứ trưởng, Bí thư Chi bộ nhiệm kỳ 2020-2025, Phó Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Phan Thanh Nam mong muốn trong thời gian tới, Chi bộ Báo *Văn Hóa* tiếp tục đón nhận được sự quan tâm và chỉ đạo sát sao của đồng chí Bí thư Đảng ủy Bộ, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng, của đồng chí Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình, của các đồng chí Thứ trưởng, lãnh đạo Bộ VHTTDL. Đại hội xin tiếp thu đầy đủ ý kiến chỉ đạo của đồng chí Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình và bổ sung vào phương hướng, nhiệm vụ công tác trong nhiệm kỳ mới, quyết tâm phấn đấu thực hiện thắng lợi Nghị quyết của Đại hội

Ra mắt Cấp ủy Chi bộ Báo

Đồng chí Nguyễn Thị Hạnh, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng ủy, Chánh Văn phòng Đảng ủy Bộ tặng hoa chúc mừng Cấp ủy Chi bộ Báo *Văn Hóa* nhiệm kỳ 2025-2030

Đại hội đã bầu BCH Chi bộ Báo Văn Hóa *nhiệm kỳ 2025-2030 gồm 4 đồng chí. Đồng chí Nguyễn Anh Vũ, Tổng Biên tập được bầu làm Bí thư Chi bộ. Phó Bí thư Chi bộ là đồng chí Phan Thanh Nam, Phó Tổng Biên tập. Các ủy viên: Đồng chí Nguyễn Văn Mười và Nguyễn Thị Xâm (Thu Sâm). Được sự đồng ý của Đảng ủy Bộ VHTTDL, BCH sẽ kiện toàn thêm 1 ủy viên sau khi sáp nhập Chi bộ Văn phòng đại diện Báo* Văn Hóa *phía Nam vào Chi bộ Báo* Văn Hóa.

"Trong bối cảnh thế giới đang diễn ra nhiều biến động to lớn, mang tính chất tái cấu trúc, đất nước ta cũng đang diễn ra cuộc cách mạng quan trọng chưa từng có. Quốc hội đã thực hiện một cú bấm lịch sử. Đó thực sự là một cuộc sắp đặt lại giang san, từ 63 tỉnh, thành còn 34 tỉnh, thành, cùng với đó là việc sắp xếp vận hành chính quyền hai cấp, tất cả những quyết sách đó nhằm hướng đến một tương lai tươi đẹp cho đất nước.

Trong bối cảnh đó, đòi hỏi toàn ngành cần tiếp tục nỗ lực lớn nhằm thực hiện các mục

Báo… là vấn đề cần được mỗi cán bộ, đảng viên, phóng viên quan tâm.

Thứ trưởng nêu rõ, có ba yếu tố quan trọng để tạo nên đột phá, đó là: Con người, nguồn lực và phương thức vận hành. Về con người, cần khơi dậy khát vọng, tình yêu và đam mê nghề nghiệp ở từng cán bộ, phóng viên - linh hồn của tờ báo. Về nguồn lực, để trở thành tờ báo đứng đầu trong các lĩnh vực văn hóa, truyền thông, thể thao và du lịch, phải chủ động xây dựng nhiều nguồn lực tạo động lực thúc đẩy sự phát triển. Bên cạnh đó, cần có cơ chế vận hành hiệu quả nhằm phát huy

Văn Hóa nhiệm kỳ 2025-2030, Bí thư Chi bộ, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ bày tỏ, đây là vinh dự và cũng là trọng trách, nhiệm vụ to lớn nhằm đưa Chi bộ Báo *Văn Hóa* bước vào một nhiệm kỳ mới thành công, đoàn kết và phát triển; xứng đáng là tổ chức chính trị cao nhất, cùng với toàn thể cán bộ, phóng viên, người lao động Báo *Văn Hóa* thực hiện những mục tiêu đã đặt ra trong Nghị quyết Đại hội.

Đại hội cũng bầu đại biểu tham dự Đại hội Đảng bộ Bộ VHTTDL nhiệm kỳ 2025-2030 với 1 đại biểu chính thức và 1 đại biểu dự khuyết. ■

Diễn đàn Du lịch Mekong 2025

Từ ngày 25-27.6, Diễn đàn Du lịch Mekong (MTF) sẽ chính thức diễn ra tại Di sản Thế giới Luang Prabang, Lào. Sự kiện do Bộ Thông tin, Văn hóa và Du lịch Lào (MICT) phối hợp cùng Văn phòng Điều phối Du lịch Mekong (MTCO) tổ chức. Đây là hoạt động trọng tâm trong khuôn khổ hợp tác du lịch Tiểu vùng sông Mekong mở rộng (GMS), Diễn đàn quy tụ đại diện từ các cơ quan quản lý, chuyên gia, đối tác phát triển và doanh nghiệp đến từ: Campuchia, Lào, Myanmar, Thái Lan, Việt Nam và Trung Quốc (tỉnh Vân Nam và Khu tự trị dân tộc Choang Quảng Tây).

Với chủ đề "Hành trình đoàn kết - Cùng mạnh mẽ hơn", MTF 2025 hướng tới mục tiêu thúc đẩy đối thoại và hợp tác khu vực, cùng xây dựng một ngành Du lịch bền vững, có trách nhiệm và bao trùm. Diễn đàn năm nay sẽ đặc biệt nhấn mạnh các mô hình hợp tác xuyên biên giới, đa lĩnh vực và dựa vào cộng đồng, những yếu tố được kỳ vọng sẽ định hình tương lai phát triển hài hòa và toàn diện hơn cho du lịch khu vực Mekong.

Một trong những điểm nhấn của Diễn đàn là lễ ra mắt Chiến lược Du lịch Tiểu vùng Mekong mở rộng đến năm 2030 (GMS Tourism Strategy 2030) - tài liệu định hướng quan trọng cho hợp tác phát triển du lịch trong thập kỷ tới.

HOÀNG OANH

Tuần lễ Văn hóa, du lịch và ẩm thực Đồng Nai

Với chủ đề "Du lịch Đồng Nai - Về miền trái ngọt", Tuần lễ Văn hóa, Du lịch và Ẩm thực Đồng Nai năm 2025 sẽ diễn ra từ ngày 20-22.6 tại Công viên Dương Tử Giang, phường Tân Mai, TP Biên Hòa (Đồng Nai). Sự kiện dự kiến quy tụ khoảng 65 gian hàng trưng bày, giới thiệu các sản phẩm du lịch, văn hóa và ẩm thực đặc sắc trong và ngoài tỉnh. Điểm nhấn của Tuần lễ là mô hình Văn Miếu Trấn Biên kết từ trái cây độc đáo; không gian trưng bày du lịch, di tích lịch sử, văn hóa, làng nghề và sản phẩm thủ công truyền thống của Đồng Nai; cùng với đó là các sản phẩm OCOP, ẩm thực địa phương và đặc sản vùng miền.

Lần đầu tiên, một khu triển lãm du lịch thực tế ảo ứng dụng công nghệ 3D/4D sẽ được giới thiệu tại sự kiện, mang đến trải nghiệm tương tác sống động cho khách tham quan. Ngoài sự góp mặt của các điểm đến, doanh nghiệp lữ hành, vườn trái cây tiêu biểu trên địa bàn tỉnh, sự kiện còn nhận được đăng ký tham gia từ nhiều tỉnh, thành trên cả nước như: TP.HCM, Tây Ninh, Long An, Tiền Giang, Hải Dương… góp phần tạo nên một không gian kết nối văn hóa - du lịch - ẩm thực phong phú và hấp dẫn.

ĐINH VŨ

5,8 triệu lượt khách đến Lào Cai

Trong 6 tháng đầu năm 2025, ngành Du lịch tỉnh Lào Cai tiếp tục ghi nhận những kết quả tích cực, duy trì đà phục hồi và tăng trưởng mạnh mẽ cả về lượng khách và tổng thu từ khách du lịch.

Tổng lượng khách du lịch đến Lào Cai ước đạt 5,8 triệu lượt khách, tăng 41% so với cùng kỳ năm 2024. Trong đó, khách du lịch nội địa đạt hơn 5,3 triệu lượt, khách quốc tế đạt gần 539.000 lượt cho thấy tín hiệu phục hồi rõ nét từ thị trường khách nước ngoài. Về hình thức tham quan, khách đi trong ngày đạt hơn 1,7 triệu lượt, khách lưu trú qua đêm đạt trên 4,1 triệu lượt, góp phần quan trọng vào sự tăng trưởng ổn định của ngành. Với kết quả này, lượng khách đã đạt 58,49% kế hoạch năm 2025 (10 triệu lượt khách).

Không chỉ tăng trưởng về lượng, tổng thu từ khách du lịch trong 6 tháng đầu năm cũng đạt mức cao, ước đạt 19.000 tỷ đồng, tăng 47% so với cùng kỳ năm 2024 (13.000 tỷ đồng) và đạt 44,39% kế hoạch năm (44.750 tỷ đồng).

LAN HƯƠNG

Nâng cao chất lượng nhân lực dịch vụ biển

Ban Quản lý Dịch vụ công ích TP Đồng Hới (Quảng Bình) vừa tổ chức lớp tập huấn nâng cao chất lượng nguồn nhân lực phục vụ dịch vụ du lịch tại bãi biển Nhật Lệ và Bảo Ninh. Lớp tập huấn thu hút gần 100 học viên là lãnh đạo, cán bộ phụ trách quản lý, khai thác các bãi tắm biển và người lao động tại các cơ sở kinh doanh dịch vụ du lịch… trên địa bàn thành phố.

Các học viên được cập nhật các thông tin mới nhất về tình hình thực tiễn và xu hướng phát triển du lịch Quảng Bình nói chung; giới thiệu văn hóa ẩm thực vùng miền; trang bị về kỹ thuật chế biến, trang trí món ăn; bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm; kỹ năng giao tiếp, ứng xử văn minh, thân thiện với du khách; xử lý các tình huống trong hoạt động kinh doanh. Lớp tập huấn cũng dành thời gian đáng kể cho chuyên đề marketing du lịch biển; trong đó có ứng dụng truyền thông số, kinh nghiệm thực tiễn từ các cơ sở đã triển khai hiệu quả, cùng phần thực hành và kiểm tra đánh giá sau tập huấn.

MINH LÝ

Đi tìm thành cổ cố đô Hoa Lư

LTS: Cho đến lúc này, trong giới nghiên cứu vẫn chưa thật sự đồng thuận về quy mô, diện mạo, cấu trúc hệ thống thành cổ cố đô Hoa Lư. Còn du khách tới Hoa Lư cũng không thể hình dung được tòa thành cổ kính hơn nghìn năm trước ra sao. Đây là vấn đề mà chúng ta còn mắc nợ với tiền nhân.
Những phát hiện khảo cổ gần đây tại thành Dền có góp phần nhận diện và giải mã cũng như phục hồi hệ thống tòa thành cổ cố đô Hoa Lư như mong muốn của nhiều người?

Kỳ 1: BẤT NGỜ VỚI CẤU TRÚC ĐẮP DỰNG THÀNH DỀN

● Bài, ảnh: NGỌC TRUNG - LÂM SƠN

Cách đây gần 60 năm, những nhát cuốc khảo cổ đầu tiên đi tìm tòa thành cổ cố đô Hoa Lư chìm sâu trong lòng đất đã được thực hiện, và đến nay cũng đã có nhiều cuộc khai quật, nhưng vẫn chưa thể "vẽ lại" dáng xưa hình cũ của các bậc tiền nhân. Vì sao lại như vậy?

Toàn cảnh khu vực khai quật đoạn thành Dền, tuyến phòng thủ phía Bắc Kinh đô Hoa Lư

Sau thời đại của văn hóa Đông Sơn, văn minh sông Hồng, lịch sử văn hóa văn minh Việt Nam bước vào thời đại lớn thứ hai là thời đại Đại Cồ Việt - Đại Việt - Việt Nam, với ba thời kỳ văn hóa dài ngắn khác nhau. Hoa Lư là kinh đô đầu tiên của nhà nước phong kiến trung ương tập quyền, là kinh đô nước Đại Cồ Việt thời Đinh (968-980) và Tiền Lê (980-1009) với các dấu ấn lịch sử quan trọng như thống nhất giang sơn, đánh Tống - bình Chiêm và phát tích quá trình dời đô về Thăng Long.

Kinh đô xưa nằm trên địa bàn xã Trường Yên, thành phố Hoa Lư (Ninh Bình), vùng đất có địa hình đặc trưng với nhiều dãy núi đá vôi bao quanh. Theo sử liệu, qua nhiều triều đại đã cho đắp khoảng 10 đoạn thành đất nối liền các ngọn núi, tạo thành hệ thống phòng thủ tự nhiên, nhân tạo đặc biệt với tổng diện tích trên 300 ha. Tuy nhiên, ghi chép trong sử sách và các di tích hiện còn khá hạn chế, khiến việc hình dung một cách toàn diện về cấu trúc tòa thành cổ này trở nên khó khăn. Rất nhiều du khách tới tham quan cố đô Hoa Lư rất khó mường tượng được tòa thành cổ hơn nghìn năm xưa là như thế nào, chỉ biết được rằng, những đền đài, cung điện sẽ nằm gọn lỏn trong thung lũng, bao xung quanh là những dãy núi đá vôi sừng sững. Chẳng lẽ, trải qua bao biến động lịch sử và sự xâm hại của khí hậu, thiên tai và cả con người, hệ thống thành cổ đã bị tan vụn trong lòng đất, không thể nào phục hồi?

Lịch sử nghiên cứu khu vực này bắt đầu từ khá sớm. Vào năm 1969, cán bộ Bảo tàng Lịch sử Quốc gia lần đầu khảo sát "chữa cháy" hệ thống thành lũy cố đô Hoa Lư, trong đó có ghi nhận sơ bộ về một tuyến thành đất nối các núi thuộc thôn Chi Phong. Tuy nhiên, thời kỳ ấy chỉ ghi chép khái quát và không có khai quật thực địa quy mô. Phải đến năm 2018, Viện Khảo cổ học và Sở VHTT tỉnh Ninh Bình mới tổ chức một đợt thăm dò chỉ với 8m². Đáng chú ý, tại đây các nhà khảo cổ phát hiện lớp móng thành có cấu tạo đặc biệt: Lớp cành lá cây xếp nằm ngang, phủ đất bùn sét phía trên, một kỹ thuật xây dựng mang tính thích nghi cao với địa tầng yếu, đầm lầy ven sông. Tuy nhiên, vì diện tích hẹp cho nên chưa thể xác định đầy đủ vai trò và quy mô đoạn thành trong tổng thể hệ thống phòng thủ.

Đất trở mình kể chuyện ngàn năm xưa

Đầu tháng 3.2025, theo quyết định số 554/QĐ-BVHTTDL của Bộ VHTTDL, Viện Khảo cổ học chính thức tiến hành hai hố khai quật tại thành Dền, một đoạn thành quan trọng của hệ thống tòa thành cổ cố đô Hoa Lư, với sự phối hợp của Sở VHTT Ninh Bình. Thành Dền thuộc thôn Chi Phong, xã Trường Yên, thành phố Hoa Lư. Thành đắp đất nối các núi để bao bọc phía Bắc thành Nội của kinh đô Hoa Lư.

Theo người dân địa phương, đoạn thành Dền dài gần 700m vừa được cơ quan có thẩm quyền đưa ra khỏi hệ thống đê điều ngăn lũ, "trả lại tên cho em" đúng nghĩa là một đoạn thành cổ đắp đất. Thành gồm hai đoạn: Đoạn chính dài khoảng 500m, nối từ núi Sau Cái (hay Hàm Xà, Cổ Dải) sang núi Cánh Hàn. Đây là đoạn thành dài nhất trong hệ thống thành cổ Hoa Lư. Đoạn phụ dài

Mặt cắt thân tường thành Dền - lớp đất đắp hình con trạch, gạch vỡ phủ sườn

Chi tiết các lớp lá cây nằm ngang trong kết cấu móng

150m, nối từ núi Cánh Hàn sang núi Hạng To (hay núi Nghễn), nằm cùng tuyến với đoạn chính. Hai hố khai quật lớn, tổng diện tích hơn 600m² được mở tại các vị trí then chốt. Kết quả bước đầu đã gây bất ngờ cho nhiều nhà nghiên cứu. Tường thành Dền hóa ra không chỉ là "một bờ đất cũ", trước đây vốn được sử dụng như một đoạn đê bao sông Hoàng Long và chỉ bị thay thế khi tuyến đê bê tông bên ngoài được xây dựng đầu năm 2025.

Thành Dền thực chất là một công trình phòng thủ được xây dựng với kỹ thuật phức tạp: Móng tường dày tới 2m, gồm nhiều lớp đất bùn xen lẫn thảm thực vật, chủ yếu là lá cây và thân gỗ. Cách xây dựng này giúp gia cố nền đất yếu, tránh lún, sạt. Phía trên là lõi đất sét xám trắng mịn, được đầm chặt thành hình con trạch, rộng hơn 6m. Hai bên sườn đắp đất nâu đỏ dẻo, trên cùng phủ lớp gạch vỡ vụn có tác dụng gia cố và thoát nước. Tổng chiều rộng bề mặt tường hơn 16m, chiều cao gần 6m tính từ mặt ruộng, tạo nên một tuyến thành lũy kiên cố. Không dừng lại ở đó, các nhà khảo cổ còn phát hiện dấu vết hào nước phòng thủ phía ngoài, nay đã bị lấp đầy bởi đất thải hiện đại. Qua nhận diện bước đầu, khu vực này là vùng trũng ngập nước, thấp hơn phần kè chân thành khoảng 1,2m. Trong lòng hào vẫn còn dấu tích cọc gỗ, có thể từng được dùng để chống vượt hào hoặc buộc neo thuyền chiến.

Trao đổi với *Văn Hóa*, TS Nguyễn Ngọc Quý (Viện Khảo cổ học), người chủ trì đợt khai quật cho biết: "Sự hiện diện của hào nước tạo thành một hệ thống phòng thủ khép kín, gồm cả tường lũy và hào ngăn. Tường tuy không cao, nhưng hãy thử hình dung: Bên ngoài là vùng đầm lầy vài trăm mét, thấp hơn chân thành, kẻ địch muốn vượt qua không hề dễ dàng chút nào".

Phục hồi giá trị từ một di tích bị lãng quên

Phát hiện tại thành Dền nối tiếp chuỗi bằng chứng khảo cổ về kỹ thuật đắp thành thời Đinh - Tiền Lê, vốn đã được khẳng định qua các đợt khai quật tại thành Đông (1969), thành phía Đông Bắc (2024) và một phần thành phía Nam. Tất cả đều cho thấy kỹ thuật tương đồng: Sử dụng móng hữu cơ kết hợp đất bùn, bo móng bằng gạch hoặc đá, thân tường đắp nhiều lớp, tận dụng địa hình tự nhiên và sông ngòi để tăng cường phòng thủ.

Thành Dền đặc biệt ở chỗ: Đây là đoạn thành duy nhất nằm sát bờ sông Hoàng Long, đóng vai trò "giao thoa" giữa tường thành quân sự và công trình thủy lợi. Trong tổng thể thành cổ cố đô Hoa Lư, nó là một mảnh ghép còn thiếu, vừa để xác định ranh giới kinh thành, vừa cho thấy sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa phòng thủ và kiểm soát lũ lụt của người xưa. Cuộc khai quật một thành Dền không chỉ giúp "gọi tên" một di tích từng bị lãng quên, mà còn đặt ra câu hỏi lớn hơn: Liệu chúng ta đã nhìn nhận đúng về giá trị và cấu trúc thành cổ Hoa Lư? Trong nhiều năm, phần lớn các nghiên cứu và thuyết minh di tích Hoa Lư đều xoay quanh khu vực thành Nội, đền vua Đinh, vua Lê hoặc các đoạn thành dễ thấy hơn như thành Đông. Thành Dền vì bị đắp đất tạo thành đê ngăn lũ, không còn dấu vết trực quan nên bị loại khỏi bản đồ tham quan di tích.

Thế nhưng, với phát hiện từ cuộc khai quật 2025, thành Dền hoàn toàn có thể trở thành điểm nghiên cứu, tham quan ngoài trời, nơi du khách không chỉ được "nhìn" mà còn "hiểu" về kỹ thuật đắp thành nghìn năm xưa. Đây cũng là cơ sở để số hóa, dựng lại mô hình thành thế kỷ X trong hệ thống bảo tồn di tích Cố đô Hoa Lư hiện nay. Câu chuyện của thành Dền là một minh chứng sống động cho thấy, nếu không có sự quan tâm đúng mức, nhiều di tích quý báu có thể bị chôn vùi, không phải bởi thiên nhiên mà bởi chính quá trình hiện đại hóa thiếu quy hoạch. Trong hành trình khai quật, các nhà khảo cổ đã không ít lần gặp phải khó khăn vì lớp đất đổ thải hiện đại dày, bùn lầy, sụt lún. Có những khu vực tưởng chừng không thể cứu vãn nếu không có sự hỗ trợ của công nghệ scan 3D và quyết tâm phục hồi của giới chuyên môn.

Những gì vừa lộ diện từ lớp đất sâu tại xã Trường Yên không chỉ là tường thành. Đó là ký ức, là kỹ nghệ, là một mảnh ghép sống động của một kinh đô đã từng sừng sững bảo vệ non sông. Thành Dền đã từng bị lãng quên, nhưng giờ đây, chính từ lòng đất, nó đang trở lại như một lời nhắc nhở rằng, mỗi tấc đất của cố đô đều có tiếng nói, miễn là ta đủ kiên nhẫn lắng nghe.

(Còn tiếp)

Phát hiện khu vực cư trú ở di sản thế giới Mỹ Sơn

● **KHÁNH CHI**

Tại khu đền tháp Mỹ Sơn (huyện Duy Xuyên, Quảng Nam) đang triển khai song song hai dự án khai quật khảo cổ, bảo tồn nhóm tháp L và nhóm E, F, với mục tiêu quan trọng là bảo tồn các yếu tố gốc của di sản, tiếp tục nhận diện giá trị còn tiềm ẩn của di sản thế giới Mỹ Sơn, từng bước góp phần hồi sinh toàn bộ diện mạo của khu đền tháp.

Ông Nguyễn Văn Thọ, Trưởng phòng bảo tồn, bảo tàng Ban quản lý di sản văn hóa Mỹ Sơn (BQL Mỹ Sơn) cho biết, nhóm tháp L được khai quật theo Quyết định số 1263/QĐ-BVHTTDL ngày 6.5.2025 của Bộ VHTTDL, cho phép BQL Mỹ Sơn phối hợp Viện Bảo tồn di tích, Viện Khảo cổ học và Quỹ C.M. Lerici (Italia) khai quật khảo cổ nhóm tháp L thuộc khu đền tháp Mỹ Sơn. Theo kế hoạch, diện tích khai quật 150m² (10m x 15m/1 hố).

Công tác khai quật nhóm tháp L đã hé lộ nhiều thông tin giá trị để xây dựng, đề xuất phương án trùng tu, bảo tồn nhóm tháp L

Đây được xem là dự án quan trọng, để từ đó có phương án bảo tồn nhóm tháp L, một trong số ít nhóm tháp cuối cùng của Mỹ Sơn cần được khai quật bảo tồn khẩn cấp. Dự kiến, thời gian khai quật sẽ kéo dài đến cuối tháng 7.2025. "Công tác khai quật lần này được tiếp tục từ đợt khai quật vào năm 2019 nhằm bảo tồn phế tích kiến trúc quan trọng này của di sản Mỹ Sơn", ông Thọ thông tin. Thời gian qua, các chuyên gia đến từ Quỹ C.M. Lerici, Việt Nam và đội ngũ công nhân lành nghề cũng triển khai công việc bóc tách, dọn dẹp khoa học các ngôi tháp bị đổ trong nhóm tháp L, trên cơ sở đó để tìm ra các cứ liệu xác thực làm cơ sở khoa học cho việc trùng tu nhóm tháp L, thực hiện biện pháp gia cố, gia cường bảo vệ nguyên trạng nền móng kiến trúc của nhóm tháp L bị vùi sâu trong lòng đất. Trên cơ sở đó để đưa ra đề xuất phương án trùng tu di sản một cách khoa học, hài hòa nhất, đảm bảo nguyên tắc giữ được nguyên vẹn giá trị gốc của di sản.

Những phát lộ ban đầu về nền móng, tường bao cho thấy nhóm L là một phế tích kiến trúc có nhiều điểm khác biệt so với các nhóm tháp khác của Mỹ Sơn. Nhận định ban đầu cho thấy, đây chính là khu vực cư trú chứ không phải đền thờ. Nhóm tháp L gồm hai tháp L1, L2 nằm trên một gò đất cao, tương đối cách biệt với các nhóm còn lại trong khu di tích, mới chỉ được người Pháp đánh dấu trên bảng sơ đồ khu di tích Mỹ Sơn, chưa có công bố kết quả cũng như can thiệp khai quật, trùng tu thời bấy giờ.

Như *Văn Hóa* đã phản ánh, năm 2019, trong khuôn khổ dự án "Trung tâm đào tạo nghề trùng tu di tích và bảo tồn di tích văn hóa tại Quảng Nam" được ký kết giữa trường Đại học Bách khoa Milan (Italia) và trường Cao đẳng Nghề Quảng Nam - Việt Nam, các chuyên gia Italia và học viên tham gia khảo sát, khai quật tháp L1, từ đó đã hé lộ nhiều thông tin mới thú vị về nhóm tháp L bổ sung vào khoảng trống thông tin. Tuy nhiên, muốn làm rõ các giá trị văn hóa, lịch sử, kỹ thuật, nghệ thuật, công năng, mối liên hệ với các nhóm tháp khác, niên đại xây dựng,… cần có thêm thời gian và nhiều nghiên cứu, khảo sát hơn nữa. Năm 2023, UBND tỉnh Quảng Nam đã thống nhất chủ trương về việc Quỹ C.M.Lerici tài trợ thực hiện chương trình nghiên cứu khảo cổ tại Mỹ Sơn. Các chuyên gia đến từ Quỹ C.M. Lerici (Italia) cũng đã có chương trình làm việc dài ngày tại Mỹ Sơn, tập trung dọn dẹp khảo cổ khu vực tháp L1 và L2; khai quật khu vực tháp L2. Ngoài ra có một số thử nghiệm thăm dò ở khu vực phía Tây L2 để đánh giá khả năng tồn tại một phế tích khác của nhóm tháp L, nghiên cứu khoa học, vẽ lại mặt bằng khu tháp L, bổ sung thêm các thông tin cần thiết xây dựng tư liệu, khảo sát tình trạng di tích,… Qua đó lên phương án, chọn giải pháp để tiếp tục công tác khảo cổ, trùng tu phế tích này. Một số công việc do vào thời điểm mưa bão nên chuyển sang đầu năm 2024 thực hiện.

Ông Nguyễn Công Khiết, Giám đốc BQL Mỹ Sơn cho biết, phương án bảo tồn nhóm tháp L sau khai quật cũng được đơn vị đề xuất thực hiện khác biệt so với những dự án trước đây, đó là sẽ bảo tồn nguyên vẹn hiện trạng sau khai quật theo phương pháp lộ thiên nhằm phục vụ khách tham quan. Bên cạnh dự án khai quật khảo cổ học tại tháp L, hiện dự án bảo tồn nhóm tháp F, E cũng đang tiếp tục triển khai tại Mỹ Sơn với sự hỗ trợ của các chuyên gia Ấn Độ và Việt Nam. Dự án được thực hiện theo bảng ghi nhớ được ký kết giữa hai chính phủ Việt Nam và Ấn Độ, Cơ quan Khảo sát Khảo cổ Ấn Độ (ASI), thời gian triển khai kéo dài đến năm 2029, tổng giá trị dự án 4,852 triệu USD từ nguồn viện trợ không hoàn lại của Chính phủ Ấn Độ.

Nhóm E-F là tổ hợp phế tích kiến trúc có giá trị đặc biệt về lịch sử văn hóa của di sản thế giới Mỹ Sơn, tuy nhiên, nhóm đền tháp này vẫn còn trong tình trạng đổ nát sau chiến tranh. Dự án lần này là rất cần thiết để bảo tồn trùng tu các kiến trúc, các yếu tố gốc còn lại sau chiến tranh. Sau gần hai tháng triển khai, đến nay dự án này đã tiến hành phát dọn mặt bằng, thu nhặt hiện vật, gạch ngói vỡ; phát lộ được các tường bao quanh các công trình kiến trúc thuộc hai nhóm tháp E, F.

Theo ông Nguyễn Văn Thọ, cả hai dự án đều hướng đến mục tiêu quan trọng là bảo tồn các yếu tố gốc của di sản, tiếp tục nhận diện giá trị còn tiềm ẩn của di sản thế giới Mỹ Sơn. Những phát hiện trong các đợt khai quật vừa qua và hiện tại cho thấy các công trình kiến trúc tại các nhóm tháp L, F, F có niên đại từ rất sớm, những phát hiện ban đầu ở nghệ thuật điêu khắc cho thấy có sự giao lưu văn hóa giữa vương triều Champa với các quốc gia cổ trong khu vực. Những phát lộ trong quá trình bóc tách, dọn dẹp tại các nhóm tháp nói trên tiếp tục là những minh chứng cụ thể về giá trị nổi bật toàn cầu của di sản Mỹ Sơn. ■

PHIM TRUYỀN HÌNH VỀ GIA ĐÌNH:

Cần một cuộc "chuyển mình"

● **ĐÌNH TOÁN**

Sau hàng loạt "phép thử" đa sắc màu nhằm làm mới nội dung và chinh phục khán giả, phim truyền hình Việt Nam vẫn ghi điểm mạnh mẽ nhất ở mảng đề tài gia đình - nơi chạm đến cảm xúc, giá trị sống và sự gắn kết giữa các thế hệ. Thành công này đã tiếp thêm động lực để nhiều nhà đài và đơn vị sản xuất "thừa thắng xông lên", đẩy mạnh đầu tư cho dòng phim gia đình.

Những phân cảnh dung dị, đời thường làm nên sức hút của phim truyền hình Việt về đề tài gia đình Ảnh: "Cha tôi, người ở lại"

Tuy nhiên, khi cơn sốt đã tạm lắng, một thách thức lớn đang hiện hữu: Mô-típ cũ kỹ, kịch bản xoay quanh mâu thuẫn, đấu đá khiến khán giả dần cảm thấy mệt mỏi. Phim truyền hình Việt cần bước qua lối mòn để giữ chân người xem bằng những câu chuyện vừa gần gũi vừa mới mẻ, chạm đến chiều sâu cảm xúc đích thực.

"Dính"… drama

Trong những năm gần đây, phim truyền hình đề tài gia đình chiếm sóng trên các khung giờ vàng và trở thành tâm điểm chú ý của khán giả. Dù không phải là đề tài mới, nhưng đây vẫn là "mảnh đất màu mỡ" cho các biên kịch thỏa sức khai thác với nhiều góc nhìn đa dạng.

Nhiều chất liệu để khai thác nhưng "nhìn qua, ngó lại", phim truyền hình về gia đình dù khai thác ở góc độ nào vẫn phải lấy drama làm trung tâm cho mọi tình tiết, khiến khán giả nhiều lúc phải căng não khi xem phim. Điển hình như *Trạm cứu hộ trái tim,* sau khi phát sóng đã hứng chịu rất nhiều ý kiến trái chiều, thậm chí là phản ứng tiêu cực từ khán giả. Với drama nối tiếp drama, phim còn khiến khán giả lầm tưởng đây là thể loại phim báo thù.

Gần đây nhất, *Cha tôi, người ở lại* - dù được đánh giá là mang thông điệp nhẹ nhàng nhưng cũng khiến khán giả ức chế vì nhân vật Liên. Trong phim, diễn viên Thu Quỳnh vào vai Liên - người mẹ có tính cách khó chịu đến mức phi lý của Nguyên (Trần Nghĩa). Khi trở lại, cô hiện rõ là một bà mẹ ích kỷ, thích chiếm hữu và muốn điều khiển cuộc sống của đứa con trai mình từng bỏ rơi. Với những drama do Liên gây ra, khán giả đã phản ứng tiêu cực với nhiều bình luận như: "Kịch bản khiến nhân vật phải giận dữ một cách thái quá, phi thực tế", "Xem phim mà quá mệt, cứ khi Liên xuất hiện là thấy gào thét và trợn mắt"…

Có khán giả khi được hỏi cho biết, họ thấy ức chế với những bộ phim tràn ngập yếu tố drama. Thực tế, phim truyền hình đề tài gia đình hiện nay chỉ xoay quanh những lối mòn quen thuộc như mâu thuẫn mẹ chồng, nàng dâu; ngoại tình; drama từ chốn công sở kéo về đến tận nhà… Kết cấu này không có gì mới mẻ so với những bộ phim từng lên sóng trước đó, khiến nội dung phim thiếu chiều sâu và không còn đủ sức chạm đến cảm xúc khán giả.

Người xem thực sự không còn muốn thưởng thức những bộ phim chỉ xoay quanh mâu thuẫn gia đình hay tình huống kịch tính. Họ mong muốn được xem những câu chuyện đời thường, phản ánh đúng thực tế cuộc sống dưới lăng kính nghệ thuật, hài hước, dí dỏm với những nhân vật có chiều sâu tâm lý và tình huống dễ đồng cảm.

Tăng tiếng cười, giảm drama

Không khó để thấy trên mạng xã hội, các phim truyền hình gia đình Việt dạo gần đây hiếm khi lọt top trending hoặc trở thành chủ đề thảo luận sôi nổi như trước. Đây cũng là bài toán mà các nhà làm phim cần sớm tìm ra lời giải nếu muốn giữ chân khán giả, nhất là trong bối cảnh các nền tảng trực tuyến đang mang lại nhiều lựa chọn phong phú, từ phim điện ảnh bom tấn, series quốc tế cho đến nội dung bản địa được đầu tư công phu từ kịch bản đến cách thức thể hiện.

Thực tế, những bộ phim được phát vào khung giờ vàng cũng là thời điểm khán giả đã mệt mỏi sau một ngày làm việc, học tập. Do đó, nội dung đề cao tính nhân văn đan xen tiếng cười nhẹ nhàng sẽ là những lựa chọn được khán giả ưu tiên.

Không thể phủ nhận, drama và kịch tính là yếu tố cần thiết để tạo nên sức hấp dẫn cho bất kỳ bộ phim nào. Nhưng đối với phim gia đình, ranh giới giữa việc tạo điểm nhấn và việc lạm dụng trở nên mong manh. Hiện nay, không ít phim truyền hình Việt đề tài gia đình đang tập trung quá nhiều vào những mâu thuẫn đỉnh điểm, dù ít nhiều xuất phát từ thực tế nhưng đôi khi lại bị làm quá và trở nên phi lý, khiến khán giả "tức anh ách".

Phim truyền hình về gia đình bản chất vẫn là giáo dục và truyền tải hiệu quả các giá trị cốt lõi của nền tảng gia đình Việt Nam. Khi giảm bớt các yếu tố kịch tính không cần thiết, phim sẽ có nhiều không gian hơn để khắc họa những giá trị như sự hiếu thảo, lòng vị tha, tinh thần đoàn kết, sự sẻ chia và tình yêu thương vô điều kiện... Khán giả không chỉ được giải trí mà còn học hỏi được những bài học cuộc sống quý giá, biết cách trân trọng gia đình, giải quyết mâu thuẫn một cách văn minh và xây dựng những mối quan hệ bền vững hơn.

Cùng với đó, thay vì tập trung vào việc tạo ra kịch tính từ sự đổ vỡ, các nhà làm phim có thể khai thác sâu hơn vào quá trình chữa lành và kết nối sau những rạn nứt nhỏ. Các thành viên trong gia đình cần học cách lắng nghe, thấu hiểu, tha thứ và cùng nhau vượt qua khó khăn. Những tình huống đời thường như bữa cơm tối, buổi trò chuyện đêm khuya hay những chuyến đi chơi chung… nếu được xây dựng khéo léo vẫn có thể tạo nên những khoảnh khắc xúc động và ý nghĩa hơn bất kỳ tình tiết drama nào. ■

Những nội dung thừa drama không còn là lựa chọn hàng đầu của khán giả yêu thích phim truyền hình Việt
Ảnh: "Trạm cứu hộ trái tim"

Dự án phim ngắn CJ mùa 6 mở đơn đăng ký, tài trợ 1,5 tỉ đồng

Cuộc thi "Dự án phim ngắn CJ" do CJ Cultural Foundation và CJ CGV Việt Nam đồng tổ chức sẽ chính thức trở lại với mùa thứ 6. Chương trình nhận hồ sơ đăng ký từ nay đến hết 20.7.2025 để tìm ra 5 dự án xuất sắc nhất.

Ngoài hỗ trợ kinh phí làm phim lên tới 1,5 tỉ đồng (cho 5 dự án được chọn) và chi phí tham dự các LHP quốc tế, các đạo diễn trẻ còn được hỗ trợ về thiết bị, hậu kỳ và tham gia khóa đào tạo chuyên sâu về kỹ năng làm phim cùng các chuyên gia điện ảnh hàng đầu đến từ Hàn Quốc và Việt Nam.

Với chủ đề là *Mở rộng khung hình, vươn mình rực rỡ,* chương trình năm nay khuyến khích các đạo diễn trẻ bứt phá giới hạn sáng tạo, thể hiện những góc nhìn độc đáo qua ngôn ngữ điện ảnh. Hội đồng thẩm định mùa này tiếp tục quy tụ các gương mặt uy tín như: Đạo diễn Phan Đăng Di, nhà sản xuất Trần Thị Bích Ngọc, đạo diễn Trịnh Đình Lê Minh, đạo diễn Trần Thanh Huy cùng sự góp mặt mới của đạo diễn Charlie Nguyễn, hứa hẹn mang đến những đánh giá đa chiều, giàu chuyên môn.

Đối tượng tham gia: Công dân Việt Nam từ 18-40 tuổi, có đam mê làm phim và ý tưởng độc đáo. Hồ sơ đăng ký gồm: Đơn đăng ký tham dự, Đề cương phim (không quá 5 trang A4, thời lượng tối đa 30 phút), Kế hoạch sản xuất phim, Một phim ngắn hoặc dài đã thực hiện trong 3 năm gần nhất (vai trò đạo diễn hoặc biên kịch).

Thời hạn nhận hồ sơ: Đến hết ngày 20.7. Vòng thuyết trình Top 10 dự án dự kiến diễn ra vào 6.8.2025. Thí sinh nộp hồ sơ qua: Email: info@duanphimngancj.com; Website: duanphimngancj.cgv.vn.

Sau 5 mùa tổ chức, Dự án phim ngắn CJ đã khẳng định vai trò là bệ phóng cho các tài năng điện ảnh trẻ Việt Nam. Nhiều dự án phát triển từ chương trình đã gây tiếng vang tại các Liên hoan phim danh giá như Cannes, Berlin, Venice... góp phần đưa điện ảnh Việt ra thế giới.

THÙY TRANG

BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY DI SẢN VĂN HÓA NGHỆ THUẬT DÂN GIAN TRONG ĐỜI SỐNG ĐÔ THỊ:

Giữ lại thanh âm xứ sở

● **NGỌC HÀ**

Giữa nhịp sống sôi động và dòng chảy hiện đại hóa mạnh mẽ, việc bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa nghệ thuật dân gian luôn là một bài toán không dễ có lời giải. Tại Đà Nẵng, thành phố trẻ năng động đang vươn mình trên bản đồ du lịch quốc tế, những giá trị truyền thống vừa là ký ức của quá khứ, vừa là nền tảng giàu bản sắc để kiến tạo tương lai.

Gìn giữ và đưa di sản sống lại giữa đời sống đô thị thể hiện trách nhiệm với cội nguồn, đồng thời là sự đầu tư bền vững cho diện mạo văn hóa của một đô thị đáng sống.

Tại TP Đà Nẵng, nghệ thuật hô hát Bài chòi đã trở thành "món ăn tinh thần" hấp dẫn trong đời sống văn hóa của các tầng lớp nhân dân

Văn hóa nghệ thuật dân gian giữa dòng chảy hiện đại

Bảo tồn không có nghĩa là đóng khung trong bảo tàng. Với những nỗ lực đúng hướng, nghệ thuật dân gian hoàn toàn có thể sống động, lan tỏa và chạm đến trái tim công chúng trẻ, như một phần tất yếu trong mạch chảy văn hóa đương đại.

Trong bối cảnh đô thị hóa diễn ra mạnh mẽ, những TP trẻ như Đà Nẵng đang phải đối mặt với những thách thức không nhỏ trong việc giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa nghệ thuật dân gian. Sự thay đổi sâu sắc về lối sống, thị hiếu, cùng làn sóng của các trào lưu văn hóa hiện đại, đặc biệt trong giới trẻ, đang từng bước lấn át không gian sinh tồn của các loại hình nghệ thuật truyền thống như Tuồng, Bài chòi, dân ca...

Không ít lễ hội, phong tục vốn mang hồn cốt văn hóa ngư dân miền biển nay lại đứng trước nguy cơ "sân khấu hóa", khi tổ chức không còn xuất phát từ nhu cầu tâm linh, tín ngưỡng thực sự của cộng đồng mà thiên về phục vụ du lịch, trình diễn. Nhà nghiên cứu Bùi Văn Tiếng không khỏi đau đáu khi nhận định: "Hơn 20 năm đô thị hóa, Đà Nẵng đang dần mất đi những làng chài xưa như Đông Hải, Nam Thọ... Những chiếc thuyền thúng ngày nào, giờ có thể chỉ còn là ký ức".

Không gian sống bị thu hẹp, lớp nghệ nhân cao tuổi dần mai một, lớp kế thừa chưa được bồi đắp bài bản, trong khi các lễ hội truyền thống lại bị rút ngắn, giản lược, thậm chí pha tạp bởi những nghi thức hiện đại. Lễ hội Cầu ngư - từng là điểm tựa tâm linh thiêng liêng của ngư dân - nay nhiều nơi thiếu vắng sự tham gia tự nhiên của chính cộng đồng gốc, đánh mất chất hồn hậu vốn có.

Dù vậy, nhiều nhà nghiên cứu vẫn tin rằng văn hóa dân gian hoàn toàn có thể trở thành nguồn lực quý giá cho công nghiệp văn hóa và du lịch nếu được khai thác một cách cẩn trọng, tôn trọng nguyên bản. Như nhà nghiên cứu Hồ Xuân Tịnh chia sẻ: "Vấn đề ở đây là làm sao để phát triển đô thị đi cùng với bảo tồn di sản. Vì văn hóa dân gian không chỉ là ký ức, mà còn là tương lai của một thành phố có bản sắc".

Diễn xướng dân gian trong Lễ hội Cầu ngư

Kho báu quá khứ trước thời cơ và thách thức mới

Trong dòng chảy đô thị hóa ngày càng mạnh mẽ, đặc biệt tại các đô thị trẻ như Đà Nẵng, văn hóa nghệ thuật dân gian không chỉ đứng trước nguy cơ mai một, mà còn đòi hỏi những chiến lược bảo tồn và phát huy một cách sáng tạo, bài bản và bền vững. Những giá trị từng được nuôi dưỡng qua ký ức của các bậc cao niên, nếu không kịp thời gìn giữ, sẽ dần phai mờ theo năm tháng.

Nhà nghiên cứu Hồ Xuân Tịnh cho rằng, văn hóa miền biển cần được sống trong chính không gian và cộng đồng đã tạo ra nó. Vì vậy, muốn gìn giữ di sản văn hóa dân gian, trước tiên phải giữ được làng biển, nơi nhen nhóm và lan tỏa các giá trị. Song song đó, việc số hóa di sản cũng là hướng đi hiệu quả, giúp đưa VHDG đến gần hơn với công chúng hiện đại - bất kể thời gian, không gian.

Trong môi trường học thuật, nhiều cơ sở giáo dục đã tiên phong đổi mới cách tiếp cận di sản. Thạc sĩ Nguyễn Thị Kim Bài (Đại học Duy Tân) cho biết, thông qua việc tích hợp văn hóa địa phương vào bài giảng, sinh viên các ngành du lịch, truyền thông, ngôn ngữ không chỉ học mà còn được sống trong không gian văn hóa bản địa. Từ đó, họ không chỉ hiểu mà còn thấy mình là một phần trong sứ mệnh gìn giữ di sản dân tộc.

Trước những thách thức, vẫn có nhiều tín hiệu lạc quan. Nhà nghiên cứu Bùi Văn Tiếng tin rằng, lộ trình sáp nhập Đà Nẵng - Quảng Nam sẽ mở ra nhiều thời cơ quý giá cho công tác bảo tồn và phát huy VHDG: Thứ nhất, kho tàng di sản sau hợp nhất sẽ phong phú hơn, tạo động lực để tổ chức nhiều hoạt động sưu tầm, nghiên cứu, trình diễn và truyền dạy. Thứ hai, lực lượng nghệ nhân, giảng viên, nhà nghiên cứu ở cả hai địa phương sẽ trở thành nguồn nhân lực vững mạnh, đóng vai trò "rường cột" trong gìn giữ di sản. Thứ ba, sự hội tụ của các loại hình di sản, từ miền núi đến miền biển, sẽ tạo nên không gian trải nghiệm đa dạng cho công chúng và mở rộng sân khấu biểu diễn cho các nghệ nhân. Thứ tư, việc huy động các nguồn lực đầu tư (cả công và xã hội hóa) sẽ thuận lợi hơn, đặc biệt trong triển khai các đề án cấp quốc gia về bảo tồn văn hóa các dân tộc thiểu số như Cơ Tu, Cor, Hoa... trên địa bàn Đà Nẵng.

Tuy vậy, để hiện thực hóa các thời cơ này, nhà nghiên cứu Bùi Văn Tiếng nhấn mạnh, phải bắt đầu từ giáo dục: Nâng cao chất lượng giảng dạy văn hóa văn nghệ dân gian trong trường học, đưa những giá trị di sản trở thành một phần sinh động trong bài học Ngữ văn. Đồng thời, chuyên nghiệp hóa công tác quản lý, bảo vệ di sản, không để tình trạng "cha chung không ai khóc", nhất là ở cấp cơ sở - nơi gần dân, sát di sản nhất.

Ông Nguyễn Nho Khiêm, Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật TP Đà Nẵng khẳng định: "Văn hóa nghệ thuật dân gian là một kho báu quá khứ. Nếu biết gìn giữ và thổi vào đó sức sống mới, nó sẽ trở thành nguồn lực quý giá để xây dựng một Đà Nẵng hiện đại nhưng vẫn đậm đà bản sắc, nơi di sản không chỉ được bảo tồn, mà còn sống động trong đời sống đô thị hôm nay". ■

Ra mắt bộ sách nhân kỷ niệm 100 năm Báo chí Cách mạng Việt Nam

Nhân kỷ niệm 100 năm ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21.6.1925 - 21.6.2025), NXB Trẻ ra mắt bộ sách báo chí - truyền thông đầu tiên trong lịch sử hoạt động (gồm 8 cuốn). Trong đó, tác phẩm mở đầu: *Bác Hồ với Báo chí Cách mạng Việt Nam* của tác giả Đoàn Yên Kiều như bản đúc kết nhiều bài viết và bài nói của Bác về hoạt động báo chí - tuyên truyền, ghi nhận trong quá trình hoạt động cách mạng, Người viết hơn 2.000 bài, ký trên 170 tên gọi, bí danh và bút danh khác nhau. Bên cạnh đó, cuốn *Người làm báo - Trí tuệ nhân tạo và tương lai báo chí* của Francesco Marconi đưa ra góc nhìn mới về tiềm năng AI trong báo chí...

QUANG ANH

Đôi mắt của Mona tái bản sau một tuần ra mắt độc giả Việt Nam

Tác phẩm của nhà văn Pháp Thomas Schlesser, hiện tượng hiếm có trong lịch sử xuất bản quốc tế, được tái bản chỉ sau một tuần ra mắt độc giả Việt Nam. Tác phẩm được xây dựng với cấu trúc 52 chương, tương ứng với 52 tuần trong năm - khoảng thời gian mà nhân vật chính, cô bé Mona, có thể sẽ mất đi thị lực. Mỗi chương là một cuộc tham quan đến một bảo tàng ở Paris, nơi người ông dẫn dắt Mona khám phá những kiệt tác nghệ thuật, từ những bức tranh nổi tiếng đến những tác phẩm điêu khắc đầy sức sống. Cuốn tiểu thuyết đã được dịch sang 37 ngôn ngữ trước khi chính thức ra mắt tại Pháp.

NHẬT HUY

KỲ THI TỐT NGHIỆP THPT 2025:

Vùng miền hội tụ khát vọng tương lai

● THÙY TRANG

Chỉ còn ít ngày nữa, gần 1,17 triệu sĩ tử trên khắp cả nước sẽ chính thức bước vào Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2025, cột mốc quan trọng đánh dấu bước chuyển mình từ tuổi học trò sang hành trình mới. Với tinh thần trách nhiệm cao, các địa phương đã chủ động hoàn tất công tác chuẩn bị, đồng thời kích hoạt nhiều phương án phối hợp liên ngành, đặc biệt chú trọng hỗ trợ thí sinh ở vùng sâu, vùng xa.

Một kỳ thi nghiêm túc, an toàn, đúng quy chế đang được toàn xã hội chung tay tiếp sức cho những giấc mơ đang chờ được viết tiếp.

Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Kim Sơn cùng Đoàn công tác kiểm tra công tác chuẩn bị thi tại điểm thi Trường THPT Hoàng Hoa Thám (TP Pleiku, tỉnh Gia Lai) Ảnh: Đ.T

Thí sinh thi tốt nghiệp THPT 2024

Đảm bảo triển khai đồng bộ, không để xảy ra sơ suất

Hướng tới Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2025, các địa phương trên cả nước đang dồn toàn lực cho công tác chuẩn bị, quyết tâm tổ chức kỳ thi an toàn, nghiêm túc, đúng quy chế, tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho thí sinh.

TP.HCM là địa phương có số lượng thí sinh dự thi đứng thứ hai cả nước, gần 100.000 thí sinh đã đăng ký dự thi, tăng gần 9.000 em so với năm ngoái. Trong đó, khoảng 98.000 thí sinh học chương trình GDPT 2018 và hơn 1.600 em học chương trình 2006. TP đã bố trí 171 điểm thi với 4.242 phòng thi, trong đó có 3 điểm riêng biệt phục vụ thí sinh theo chương trình cũ. Gần 17.000 cán bộ, giáo viên, nhân viên được huy động tham gia, thể hiện quy mô và tinh thần trách nhiệm của toàn ngành.

Công tác chuẩn bị được triển khai đồng bộ và bài bản: Từ tổ chức ôn tập phù hợp, tập huấn giáo viên, phổ biến quy chế thi, đến hỗ trợ học sinh làm quen đề thi. TP cũng đặc biệt chú trọng tới truyền thông, đảm bảo an ninh mạng, thông tin, trật tự và cơ sở vật chất tại các điểm thi, trong đó có sự quan tâm đặc biệt dành cho học sinh tại xã đảo Thạnh An (huyện Cần Giờ). Công tác thanh tra, kiểm tra, in sao đề thi, chấm thi… được siết chặt, nhằm đảm bảo tính công bằng và khách quan cao nhất.

Trong buổi làm việc mới đây, Thứ trưởng Bộ GD&ĐT Phạm Ngọc Thưởng nhấn mạnh: TP.HCM cần thực hiện nghiêm túc chỉ đạo của Chính phủ, bám sát 8 nguyên tắc cốt lõi: "An toàn, thông suốt, nghiêm túc, khách quan, chu đáo, gọn nhẹ, tin cậy, hiệu quả". Với đặc thù địa bàn rộng, thí sinh đông, tổ chức thi hai chương trình song song, TP cần tập trung vào 5 nhóm nhiệm vụ then chốt: Chỉ đạo quyết liệt; Chuẩn bị kỹ lưỡng; Thực hiện đúng quy trình; Truyền thông hiệu quả; Đảm bảo điều kiện tốt nhất cho thí sinh.

Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Trần Thị Diệu Thúy, Trưởng Ban Chỉ đạo kỳ thi khẳng định: TP cam kết chuẩn bị toàn diện, không để xảy ra bất kỳ sai sót nào. Đặc biệt, sẽ tăng cường kiểm tra, giám sát, đồng thời triển khai mạnh mẽ các phương án hỗ trợ thí sinh, nhất là tại các khu vực khó khăn, xã đảo, đảm bảo mọi em học sinh đều được bước vào kỳ thi trong tâm thế vững vàng nhất.

Không chỉ TP.HCM, các địa phương khác cũng đang khẩn trương vào guồng. Tại Đồng Nai, hơn 37.000 thí sinh đã sẵn sàng cho kỳ thi. Tỉnh tổ chức 64 điểm thi với 1.645 phòng thi chính thức, huy động khoảng 5.800 cán bộ tham gia. Bên cạnh chuẩn bị cơ sở vật chất, Đồng Nai triển khai đồng bộ công tác truyền thông, tăng cường hướng dẫn kỹ năng làm bài, hỗ trợ tâm lý, chăm sóc sức khỏe cho thí sinh. Các điểm thi dự phòng cũng được tính toán chu đáo, thể hiện sự chủ động và linh hoạt trong mọi tình huống.

Nghiêm túc, đúng quy chế và đậm tính nhân văn

Kỳ thi tốt nghiệp THPT không chỉ là bước ngoặt quan trọng trong hành trình học tập của hàng triệu học sinh mà còn là thước đo của một hệ thống giáo dục hiện đại, nhân văn và công bằng. Dù giữ vai trò then chốt trong xét tốt nghiệp và tuyển sinh đại học, nhưng trên hết, đây phải là một kỳ thi của sự đồng hành - nơi mỗi thí sinh bước vào phòng thi với tâm thế vững vàng, luôn cảm nhận được sự chăm lo từ nhà trường, địa phương và toàn xã hội.

Tại tỉnh Vĩnh Long, nơi có hơn 11.700 thí sinh đăng ký dự thi tại 30 điểm thi, mọi khâu chuẩn bị đang được triển khai khẩn trương, đồng bộ. Gần 2.000 cán bộ, giáo viên, nhân viên được huy động; công tác an ninh, y tế, hậu cần được lên kế hoạch cụ thể. Đặc biệt, 1.000 đoàn viên sẵn sàng tham gia chương trình "Tiếp sức mùa thi 2025" để đồng hành cùng các sĩ tử. Bà Trương Thanh Nhuận, Giám đốc Sở GD&ĐT, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Chỉ đạo thi tỉnh cho biết: "Chúng tôi không chỉ chú trọng quy trình chuyên môn, mà còn chủ động phương án hỗ trợ thí sinh có hoàn cảnh khó khăn, xây dựng kế hoạch ứng phó với mọi tình huống bất thường".

Tinh thần nhân văn ấy cũng được thể hiện rõ qua chỉ đạo của Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Thị Quyên Thanh, Trưởng Ban Chỉ đạo kỳ thi: Vĩnh Long đặt ưu tiên hàng đầu cho sức khỏe, an toàn của cả thí sinh và cán bộ làm thi; yêu cầu lực lượng y tế tăng cường kiểm tra, giám sát tại tất cả các điểm thi.

Tiền Giang, nơi có gần 16.000 thí sinh dự thi tại 32 điểm thi chính thức và 23 điểm thi dự phòng, công tác chuẩn bị được triển khai bài bản ngay từ đầu năm. Với mục tiêu đặt sự ổn định tâm lý và an toàn sức khỏe của thí sinh lên hàng đầu, Sở GD&ĐT tỉnh đã hoàn thiện mọi điều kiện cơ sở vật chất và nhân lực, sẵn sàng cho một kỳ thi nghiêm túc, hiệu quả.

Tại tỉnh Gia Lai, nơi có hơn 46% là đồng bào dân tộc thiểu số, tinh thần trách nhiệm càng được đẩy lên cao hơn bao giờ hết. Hơn 16.000 thí sinh tại 42 điểm thi ở 17 huyện, thị xã, thành phố đang được tạo điều kiện tối đa để bước vào kỳ thi với niềm tin và sự tiếp sức trọn vẹn. Bí thư Tỉnh ủy Hồ Văn Niên nhấn mạnh: "Việc sáp nhập địa giới hành chính đặt ra thách thức lớn về quản lý, nhưng cũng là động lực để ngành Giáo dục nâng cao năng lực tổ chức, quản lý thi ở cấp xã, nơi gần dân, gần học sinh nhất".

Tại An Giang, kỳ thi diễn ra trong bối cảnh đặc biệt khi tỉnh đang thực hiện sắp xếp lại đơn vị hành chính. Hơn 21.000 thí sinh sẽ bước vào 48 điểm thi chính thức và 1 điểm thi dự phòng, với gần 1.000 phòng thi được bố trí hợp lý, khoa học. Phó Giám đốc Sở GD&ĐT Nguyễn Quốc Khanh cho biết: "Sự chỉ đạo kịp thời từ UBND tỉnh, cùng sự phối hợp đồng bộ giữa các sở, ngành và địa phương, đã giúp công tác chuẩn bị đạt tiến độ, bảo đảm tính nghiêm túc và minh bạch của kỳ thi".

Đồng Nai cũng đang trong giai đoạn sắp xếp lại chính quyền địa phương, tuy nhiên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Sơn Hùng khẳng định: "Mọi công tác chuẩn bị vẫn được triển khai nghiêm túc, đồng bộ, với quyết tâm cao nhất từ cấp tỉnh đến cơ sở". Tỉnh đã ban hành đầy đủ các văn bản hướng dẫn, phân công rõ trách nhiệm, đảm bảo sự phối hợp chặt chẽ giữa các ngành, các cấp - vì một kỳ thi công bằng và trọn vẹn cho tất cả học sinh. ■

Tập huấn công tác nghiệp vụ thư viện khu vực phía Bắc

Thư viện Quân đội vừa phối hợp với Đoàn 871 tổ chức Tập huấn công tác nghiệp vụ thư viện khu vực phía Bắc năm 2025 cho đội ngũ nhân viên thư viện ở các cơ quan, đơn vị từ địa bàn Quân khu 4 trở ra phía Bắc. Các học viên đã được nghiên cứu, trao đổi kinh nghiệm và tham quan thực tế các nội dung: Tổ chức giới thiệu về nghiệp vụ công tác thư viện; công tác phát hành sách trong Quân đội Nhân dân Việt Nam; công tác bổ sung tài liệu; sản phẩm và dịch vụ thông tin trong thư viện; công tác phục vụ bạn đọc; công tác tổ chức kho; công tác tuyên truyền giới thiệu sách; công tác biên mục tài liệu thư viện; giới thiệu về chuyển đổi số trong lĩnh vực thông tin thư viện; tìm tin trực tuyến, truyền thông đa phương tiện trong thông tin thư viện…

Đại tá Mạc Thùy Dương, Giám đốc Thư viện Quân đội cho biết, BTC hy vọng các đồng chí cán bộ, nhân viên thư viện các đơn vị vận dụng tốt những kiến thức đã học vào điều kiện cụ thể của đơn vị mình góp phần phục vụ tốt nhu cầu đọc sách báo và đảm bảo đời sống văn hóa tinh thần cho bộ đội.

NAM ANH

Ấm áp ngày hội gia đình hạnh phúc

● THẢO LAM

Hội LHPN TP Bắc Giang vừa tổ chức Ngày hội Gia đình hạnh phúc năm 2025 gắn với hoạt động tổng kết Chương trình "Mẹ đỡ đầu" giai đoạn 2021-2025. Đây là hoạt động thiết thực hưởng ứng Tháng hành động vì trẻ em và Ngày Gia đình Việt Nam 28.6, thu hút sự tham gia sôi nổi của đông đảo cán bộ, hội viên phụ nữ đến từ các huyện, thành phố, thị xã trên địa bàn tỉnh.

Các gia đình tham gia Ngày hội — Ảnh: H.DIỆU

Tham dự Ngày hội có đại diện lãnh đạo một số Sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh; các "mẹ đỡ đầu" tiêu biểu; đại diện 10 mô hình CLB "Xây dựng gia đình hạnh phúc" và hàng trăm hội viên phụ nữ tiêu biểu.

Nơi sẻ chia, kết nối và lan tỏa giá trị nhân văn

Phát biểu khai mạc, bà Ngụy Thị Tuyến, Chủ tịch Hội LHPN tỉnh Bắc Giang bày tỏ: "Ngày hội là dịp để các cấp Hội giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm trong xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, văn minh. Đồng thời thể hiện vai trò, trách nhiệm của tổ chức Hội trong việc bảo vệ, chăm sóc, đồng hành cùng phụ nữ và trẻ em - những thành viên quan trọng của mỗi gia đình và cộng đồng".

Theo Chủ tịch Hội LHPN Bắc Giang, gia đình là tế bào của xã hội, nơi nuôi dưỡng các giá trị văn hóa, đạo đức và tinh thần dân tộc. Một gia đình hạnh phúc sẽ góp phần tạo nên một xã hội bền vững, một quốc gia thịnh vượng. Ngày hội năm nay không chỉ tôn vinh vai trò của gia đình mà còn đánh dấu một hành trình đầy yêu thương, trách nhiệm thông qua chương trình "Mẹ đỡ đầu" do Hội LHPN các cấp phát động từ năm 2021.

Điểm nhấn của chương trình là phần giao lưu giữa các CLB "Xây dựng gia đình hạnh phúc" với hai nội dung: *Chào hỏi* và *Năng khiếu*. 10 đội thi đại diện cho các địa phương đã mang đến những tiết mục đặc sắc như hát, múa, tiểu phẩm, hoạt cảnh… truyền tải nhiều thông điệp ý nghĩa về tình cảm gia đình, vai trò của người phụ nữ, trách nhiệm của mỗi thành viên trong xây dựng tổ ấm hạnh phúc.

Tại đây, các đội thể hiện phần thi bằng nhiều hình thức với chủ đề hôn nhân, giữ gìn tổ ấm, góp phần lan tỏa những giá trị nhân văn, xây dựng gia đình. Những CLB này là nơi kết nối, là nguồn động viên, chia sẻ kinh nghiệm giữa các gia đình trong việc xây dựng mối quan hệ vợ chồng bền chặt, nuôi dạy con cái khôn lớn trong tình yêu thương và trách nhiệm. Mỗi câu chuyện giao lưu chính là một nguồn cảm hứng, một thông điệp mạnh mẽ về việc gìn giữ và phát huy giá trị gia đình trong xã hội hiện đại.

Đặc biệt, trong phần năng khiếu, các đội mang đến nhiều tiết mục văn nghệ đặc sắc với chủ đề về tình mẹ, tình thân, tình yêu quê hương đất nước, góp phần lan tỏa thông điệp tích cực về giá trị gia đình trong thời đại mới. Chung cuộc, đội thi đến từ Hội LHPN huyện Lạng Giang đã xuất sắc giành Giải A với phần thể hiện ấn tượng, sâu sắc.

Từ mái ấm gia đình đến tương lai đất nước

Hưởng ứng Tháng Hành động vì trẻ em và Ngày Gia đình Việt Nam, Hội LHPN tỉnh Bắc Giang tổ chức Ngày hội "Gia đình hạnh phúc - Quốc gia thịnh vượng" như một hoạt động thường niên đầy ý nghĩa. Đây không chỉ là dịp để tôn vinh giá trị gia đình truyền thống, mà còn khẳng định vai trò nòng cốt của tổ chức Hội trong hành trình gìn giữ, phát huy phẩm chất tốt đẹp của người phụ nữ Việt Nam: "Tự tin, tự trọng, trung hậu, đảm đang".

Ngày hội là điểm hẹn ấm áp để các cấp Hội giao lưu, chia sẻ, cùng lan tỏa những mô hình hay, cách làm sáng tạo trong xây dựng gia đình tiến bộ, văn minh, hạnh phúc. Đặc biệt, chương trình cũng là dịp tổng kết hành trình 5 năm của sáng kiến nhân văn "Mẹ đỡ đầu" - một dấu ấn sâu sắc trong công tác chăm lo cho trẻ em mồ côi có hoàn cảnh khó khăn trên toàn tỉnh.

Theo báo cáo tại sự kiện, từ năm 2021 đến nay, toàn bộ 1.874 trẻ mồ côi có hoàn cảnh khó khăn tại địa phương đều được các cấp Hội quan tâm hỗ trợ bằng nhiều hình thức, với tổng trị giá gần 8,9 tỉ đồng. Trong đó, 1.138 trẻ được nhận đỡ đầu, hơn 700 em được bảo trợ dài hạn, không chỉ về vật chất mà còn nhận được sự yêu thương, gắn bó như con ruột từ những "mẹ đỡ đầu" tận tâm. Chính sự đồng hành bền bỉ và trách nhiệm ấy đã mang lại mái ấm tinh thần cho hàng trăm mảnh đời nhỏ bé, yếu thế, giúp các em có điểm tựa để vượt qua mất mát, vững bước đến trường và trưởng thành toàn diện.

Tại Ngày hội, Ban Tổ chức đã trao bằng khen cho 10 tập thể và 8 cá nhân có thành tích xuất sắc trong triển khai chương trình "Mẹ đỡ đầu" giai đoạn 2021-2025. Đồng thời, 14 suất quà trị giá 1 triệu đồng mỗi suất đã được gửi tặng các em học sinh mồ côi vượt khó, như lời động viên thiết thực tiếp thêm nghị lực cho các em.

Không chỉ là nơi hội tụ và biểu dương, Ngày hội "Gia đình hạnh phúc - Quốc gia thịnh vượng" năm 2025 đã lan tỏa mạnh mẽ thông điệp yêu thương, đề cao vai trò của tổ chức Hội trong công tác chăm lo cho phụ nữ, trẻ em và gia đình. Đây cũng là minh chứng sinh động cho hành trình sẻ chia, gắn kết của Hội LHPN các cấp trong việc xây dựng mái ấm bình yên - những tế bào khỏe mạnh của một xã hội nhân văn và thịnh vượng. ■

"Mẹ đỡ đầu" - Hành trình tiếp nối ước mơ cho trẻ mồ côi Bắc Ninh

Hướng tới Ngày Gia đình Việt Nam (28.6), Hội LHPN tỉnh Bắc Ninh đã tổ chức tổng kết chương trình "Mẹ đỡ đầu" sau hơn 3 năm triển khai. Đây không chỉ là dịp nhìn lại một hành trình nhân ái, mà còn là minh chứng rõ nét cho tinh thần sẻ chia, trách nhiệm cộng đồng và tình yêu thương lan tỏa đến những mảnh đời nhỏ bé, thiếu vắng vòng tay thân thương của cha mẹ.

Xuất phát từ mục tiêu nhân văn: "Không để trẻ mồ côi nào bị bỏ lại phía sau", chương trình "Mẹ đỡ đầu" đã nhanh chóng được triển khai sâu rộng tại các cấp Hội. Các em đã và đang nhận được sự chở che, nâng đỡ từ những "người mẹ" không sinh thành nhưng hết lòng yêu thương, đồng hành.

Lãnh đạo Trung ương Hội LHPN Việt Nam và lãnh đạo tỉnh Bắc Ninh trao quà cho các trẻ mồ côi — Ảnh: N.HẰNG

Ngay từ những ngày đầu, các cấp Hội đã tích cực huy động sự vào cuộc của cán bộ, hội viên, vận động xã hội hóa nguồn lực, kết nối các tổ chức, cá nhân có lòng hảo tâm. Không dừng lại ở việc đỡ đầu về vật chất, chương trình còn tổ chức các hoạt động nâng cao năng lực, tập huấn kỹ năng chăm sóc, nuôi dạy trẻ theo từng độ tuổi, tư vấn tâm lý, sức khỏe, hỗ trợ người chăm sóc thay thế.

Tính đến nay, toàn tỉnh Bắc Ninh đã có 160 trẻ mồ côi được nhận đỡ đầu với tổng nguồn lực huy động lên đến gần 3,7 tỉ đồng, trong đó hơn 1,75 tỉ đồng được sử dụng để hỗ trợ trực tiếp cho các em. Nhiều trường hợp được chăm sóc toàn diện tại nhà, có em nhận hỗ trợ định kỳ thông qua các cấp Hội hoặc người nuôi dưỡng thay thế. Đơn vị có số trẻ được đỡ đầu nhiều nhất lên đến 20 cháu; mức hỗ trợ dao động từ 500.000 đến 1.000.000 đồng/cháu/tháng.

Bên cạnh đó, các cán bộ Hội còn thường xuyên thăm hỏi, động viên, hướng dẫn các em học tập, rèn kỹ năng sống, khơi dậy trong các em ý chí vượt khó và khát vọng vươn lên. Những món quà tinh thần dù giản dị nhưng đã trở thành điểm tựa bền vững cho tuổi thơ chịu tổn thương được chữa lành và chắp cánh.

"Mẹ đỡ đầu" tại Bắc Ninh đã thực sự viết nên những câu chuyện tử tế giữa đời thường. Những đứa trẻ côi cút nay đã có thêm một mái ấm mới, không chỉ bằng cơm áo mà bằng cả yêu thương. Những "người mẹ" không ruột rà huyết thống nhưng đã đem lại cho các em một cuộc đời khác, mạnh mẽ hơn, tự tin hơn, ấm áp hơn.

Trong hành trình đó, phụ nữ Bắc Ninh một lần nữa khẳng định vai trò tiên phong trong chăm lo cho gia đình, trẻ em và cộng đồng. Họ là những người giữ lửa tổ ấm và cũng là người tiếp lửa hy vọng cho những số phận kém may mắn.

N.MINH

(Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện - Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện)

BÓNG ĐÁ VIỆT NAM:

Vì sao chưa tận dụng tốt nguồn cầu thủ Việt kiều?

NGỌC NGUYỄN

Thất bại 0-4 của đội tuyển Việt Nam trước Malaysia đã gióng lên hồi chuông cảnh tỉnh về khoảng trống lực lượng so với các đội bóng láng giềng. Trong khi Indonesia, Malaysia, Thái Lan hay Philippines liên tục tăng cường sức mạnh nhờ những cầu thủ gốc gác nước ngoài, bóng đá Việt Nam vẫn gặp nhiều khó khăn để khai thác hiệu quả nguồn lực này.

Nguyễn Xuân Son, cầu thủ gốc Brazil nhập tịch Việt Nam là minh chứng rõ ràng rằng nếu chọn đúng người, bóng đá Việt Nam sẽ được lợi

Thành công từ tư duy mở cửa

Những năm gần đây, các đội tuyển Đông Nam Á như Indonesia, Malaysia và Philippines đã có bước tiến dài trên bản đồ bóng đá khu vực, nhờ vào chính sách mạnh mẽ và chủ động trong việc chiêu mộ các cầu thủ có gốc gác quê hương đang sinh sống ở nước ngoài.

Indonesia là ví dụ tiêu biểu. Từ năm 2020, Liên đoàn Bóng đá Indonesia (PSSI) đã triển khai một chiến dịch quy mô lớn nhằm tìm kiếm và nhập tịch cầu thủ gốc Indonesia, chủ yếu tại Hà Lan. Chỉ trong vài năm, hàng chục cầu thủ sinh ra và đào tạo tại châu Âu đã khoác lên mình màu áo đội tuyển xứ Vạn đảo. Họ không chỉ mang đến thể hình, tốc độ và kỹ thuật vượt trội mà còn nâng tầm tư duy chiến thuật của toàn đội. Nhờ thế, Indonesia lần đầu lọt vào vòng 1/8 Asian Cup 2023 và đang đua tranh suất vào vòng loại cuối cùng World Cup 2026.

Tương tự, Malaysia cũng thành công nhờ chính sách nhập tịch cầu thủ lai châu Âu và Nam Mỹ. Đặc biệt, trong trận thắng 4-0 trước đội tuyển Việt Nam tại vòng loại Asian Cup 2027, đội hình Malaysia có tới 9 cầu thủ nhập tịch. Họ đã giúp Malaysia lột xác hoàn toàn so với chính họ trong suốt hơn một thập kỷ thường xuyên thất bại trước Việt Nam.

Trong bóng đá nữ, đội tuyển Philippines trở thành hiện tượng châu Á khi lần đầu tham dự World Cup 2023 và giành chiến thắng lịch sử trước New Zealand. Góp công lớn vào kỳ tích đó là dàn cầu thủ gốc Philippines sinh ra, lớn lên và được đào tạo ở Mỹ.

Vì sao Việt Nam chưa làm được?

Trái ngược với làn sóng tăng cường lực lượng từ bên ngoài của các đội tuyển khu vực, Việt Nam vẫn loay hoay trong việc tìm kiếm, chiêu mộ và sử dụng cầu thủ Việt kiều. Dù cộng đồng người Việt ở hải ngoại tượng đối đông, nhưng số lượng cầu thủ Việt kiều chất lượng cao được khoác áo đội tuyển quốc gia vẫn rất khiêm tốn. Có nhiều nguyên nhân lý giải cho thực trạng này, trong đó có cả yếu tố khách quan lẫn chủ quan.

Về khách quan, số lượng cầu thủ gốc Việt đang thi đấu ở các giải hàng đầu châu Âu là rất hạn chế. Trong khi Indonesia có hàng chục cầu thủ lai tại Hà Lan được đào tạo bài bản từ các học viện như Ajax, PSV, thì Việt Nam chỉ có một vài cái tên nổi bật như Filip Nguyễn (CH Czech), Patrik Lê Giang (Slovakia), Lee Nguyễn (Mỹ) hay Ibrahim Maza (Đức).

Về chủ quan, bóng đá Việt Nam chưa có chiến lược bài bản để thu hút cầu thủ Việt kiều. Chúng ta chưa thiết lập được một hệ thống tuyển trạch ở nước ngoài, thiếu kênh thông tin kết nối với cộng đồng Việt kiều và không có chính sách hỗ trợ tích cực cho cầu thủ muốn nhập quốc tịch. Nhiều cầu thủ có nguyện vọng khoác áo đội tuyển nhưng mất nhiều năm không hoàn tất thủ tục, hoặc không nhận được tín hiệu rõ ràng từ đơn vị có trách nhiệm nên đã từ bỏ. Đơn cử như thủ môn Filip Nguyễn từng chờ suốt gần 9 năm để được nhập quốc tịch Việt Nam. Trong khi đó, Ibrahim Maza là một trong những tài năng trẻ đáng chú ý nhất gốc Việt tại Đức đã chọn khoác áo đội tuyển Algeria sau khi không có bất kỳ liên hệ chính thức nào từ phía Việt Nam. Nhiều trường hợp khác như Lee Nguyễn, Patrik Lê Giang, Jason Pendant… cũng từng bày tỏ mong muốn về cống hiến cho bóng đá Việt Nam nhưng đều rơi vào im lặng hoặc vướng mắc thủ tục. Bên cạnh đó, tư duy "ưu tiên nội binh" từng tồn tại trong thời gian dài cũng là rào cản vô hình.

Để không bị bỏ lại phía sau trong cuộc đua nội lực kết hợp ngoại lực, bóng đá Việt Nam cần một chiến lược mới, toàn diện và bài bản để thu hút, tích hợp và phát triển nguồn cầu thủ Việt kiều. Thứ nhất, cần tạo điều kiện để thành lập bộ phận tuyển trạch quốc tế trực thuộc VFF. Đơn vị này cần xây dựng cơ sở dữ liệu đầy đủ về cầu thủ gốc Việt trên toàn thế giới, đặc biệt là tại Pháp, Đức, Mỹ, Nga, CH Czech, Australia… Đồng thời, phối hợp với các CLB trong nước, các đại sứ quán và cộng đồng người Việt để phát hiện sớm và tiếp cận những tài năng triển vọng.

Thứ hai, cải thiện quy trình nhập tịch. Các cơ quan chức năng nên đơn giản hóa thủ tục pháp lý cho các cầu thủ gốc Việt đủ điều kiện. Cần tạo điều kiện thuận lợi để họ có thể giữ hai quốc tịch (nếu luật cho phép), đồng thời có cơ chế hỗ trợ riêng cho những người thực sự mong muốn khoác áo tuyển Việt Nam. Thứ ba, tăng cường cơ hội thử sức cho cầu thủ Việt kiều. Bóng đá Việt Nam nên tổ chức các trại huấn luyện hè, giải giao hữu hoặc mời các cầu thủ Việt kiều về thử sức tại các đội U19, U23 quốc gia. Việc này không chỉ giúp đánh giá thực lực, mà còn tạo môi trường để họ làm quen với văn hóa, môi trường bóng đá trong nước.

Thứ tư, hỗ trợ hòa nhập và nâng cao trải nghiệm. Thứ năm, thay đổi tư duy tiếp cận. Đã đến lúc bóng đá Việt Nam từ bỏ tâm lý e ngại sử dụng nhân tố lai hoặc nhập tịch. Điều quan trọng không phải họ sinh ra ở đâu, mà là họ có đủ năng lực và khát khao cống hiến cho đội tuyển hay không. Bài học từ Nguyễn Xuân Son, cầu thủ gốc Brazil nhập tịch Việt Nam và sau đó trở thành vua phá lưới ASEAN Cup 2024 là minh chứng rõ ràng rằng nếu chọn đúng người, bóng đá Việt Nam sẽ được lợi.

Trong bối cảnh các đội tuyển khu vực đang tăng tốc nhờ chính sách thu hút cầu thủ gốc gác nước ngoài, bóng đá Việt Nam không thể đứng ngoài cuộc. Việc phát hiện, tuyển chọn và tích hợp nhân lực Việt kiều chất lượng cao không chỉ là giải pháp tình thế, mà cần trở thành một phần trong chiến lược phát triển dài hạn. Muốn vậy, chúng ta cần chủ động, linh hoạt và dũng cảm hơn từ hành động, chính sách đến thay đổi tư duy. Có như thế, đội tuyển quốc gia mới có thể bắt kịp thời đại và đủ sức cạnh tranh ở tầm châu lục. ■

Thái Sơn Bắc tạm chiếm ngôi đầu Giải futsal VĐQG

Chiều 14.6, vòng 12 Giải futsal HDBank Vô địch quốc gia 2025 chính thức khởi tranh với hai trận đấu đầu tiên, đánh dấu cột mốc cạnh tranh căng thẳng ở nhóm đầu bảng. Trong đó, Thái Sơn Bắc đã có màn trình diễn ấn tượng khi đánh bại Luxury Hạ Long với tỉ số đậm 7-0, qua đó tạm thời vượt mặt Thái Sơn Nam TP.HCM để vươn lên ngôi đầu bảng xếp hạng.

Trước đối thủ bị đánh giá thấp hơn, Thái Sơn Bắc nhanh chóng thể hiện sự vượt trội về đẳng cấp và kinh nghiệm thi đấu. Ngay trong 3 phút đầu trận, các học trò của HLV Nguyễn Đình Hoàng đã ghi liền 2 bàn thắng, tạo thế trận áp đảo toàn diện. Đến phút 16, cầu thủ Sỹ Linh tiếp tục tỏa sáng với pha dứt điểm nâng tỉ số lên 3-0, khép lại hiệp một với lợi thế rõ rệt cho đội bóng đến từ Hà Nội.

Sang hiệp hai, thế trận một chiều tiếp tục được duy trì. Phút 24, Thái Sơn Bắc nâng tỉ số lên 4-0 từ một pha phối hợp bài bản. Các bàn thắng sau đó của Đa Hải và cú đúp của Văn Tuấn (phút 30 và 36) đã hoàn tất chiến thắng giòn giã 7-0. Với 3 điểm giành được, Thái Sơn Bắc nâng tổng điểm lên 31, tạm thời dẫn đầu bảng xếp hạng, tạo sức ép đáng kể lên Thái Sơn Nam TP.HCM - đội đang bám sát với 30 điểm và còn một trận chưa đấu.

Cũng trong buổi chiều cùng ngày, trận đấu giữa Sahako và Hà Nội đã mang đến cho người hâm mộ một màn rượt đuổi tỉ số hấp dẫn. Hà Nội là đội nhập cuộc tốt hơn và có bàn mở tỉ số ở phút thứ 7 do công của Trọng Kiên. Tuy nhiên, Sahako sớm tìm được bàn gỡ 1-1 ở phút 13 nhờ pha lập công của Hoàng Phong. Tình thế tiếp tục thay đổi nhanh chóng khi Nam Khánh đưa Hà Nội dẫn lại 2-1 chỉ sau đó hai phút. Nhưng Sahako cũng không chịu lép vế, với bàn gỡ hòa 2-2 của Phát Cổng. Những phút còn lại của hiệp hai chứng kiến nỗ lực tấn công từ cả hai bên, song không có thêm bàn thắng nào được ghi. Trận đấu khép lại với tỉ số hòa 2-2, kết quả phản ánh sự cân bằng và quyết liệt giữa hai đội.

KHẢI HƯNG

Kỳ tích của các cô gái Việt Nam

● **LÊ HOÀN**

Đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam đã bảo vệ thành công "ngôi hậu" Cup bóng chuyền châu Á - AVC Women's Volleyball Nations Cup 2025. Đây là lần thứ ba liên tiếp thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt vô địch sân chơi châu Á, qua đó tiếp tục khẳng định sự tiến bộ và vị thế của bóng chuyền nữ Việt Nam trên đấu trường châu lục.

Chức vô địch AVC Women's Volleyball Nations Cup 2025 sẽ là bàn đạp để đội tuyển nữ Việt Nam hướng đến những đấu trường quan trọng còn lại trong năm 2025

Hành trình thuyết phục

Trước ngày AVC Women's Volleyball Nations Cup 2025 khởi tranh, nhiều nhà làm chuyên môn đã nhận định đội tuyển nữ Việt Nam có đủ "thiên thời, địa lợi và nhân hòa" để hoàn tất cú "hat-trick" danh hiệu vô địch tại giải. Không chỉ yếu tố chuyên môn, lực lượng mà còn vì giải đấu này được tổ chức tại Đông Anh (Hà Nội), địa phương được biết đến với tình yêu cuồng nhiệt của người dân dành cho bóng chuyền. Thực tế thì các trận đấu của đội tuyển nữ Việt Nam, từ vòng bảng đến chung kết luôn có rất đông khán giả đến NTĐ Đông Anh để cổ vũ cho thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt. Chính sự "tiếp lửa" của "cầu thủ thứ 7" trên khán đài đã giúp Thanh Thúy cùng các đồng đội dưới sân thi đấu thăng hoa để giành chiến thắng hết sức thuyết phục.

"Những cô gái vàng" của bóng chuyền Việt Nam đã trải qua một hành trình đáng nhớ và tạo sự thuyết phục rất cao. Đội tuyển nữ Việt Nam toàn thắng với tỉ số 3-0 trước Hồng Kông (Trung Quốc), Đài Bắc Trung Hoa, Ấn Độ và Australia để giành ngôi nhất bảng. Dù có gặp đôi chút khó khăn trong set 2 trận bán kết với Kazakhstan (đối thủ ở trận chung kết năm 2024) nhưng đội vẫn giành chiến thắng chung cuộc 3-1. Tại chung kết, trước một Philippines đang có sự tiến bộ rất lớn, các học trò của HLV Nguyễn Tuấn Kiệt đã giành chiến thắng với tỉ số 3-0 để bảo vệ thành công "ngôi hậu".

"Chúng tôi đã điều chỉnh sau trận bán kết, để vào trận chung kết thi đấu hết khả năng. Việc đội bóng tiếp tục vô địch AVC Nations Cup 2025 lần thứ ba liên tiếp, chúng tôi cũng ghi nhận sự quyết tâm lớn của các cầu thủ", HLV Nguyễn Tuấn Kiệt chia sẻ sau trận chung kết.

Vẫn phải cải thiện

Đây là lần thứ ba liên tiếp đội tuyển nữ Việt Nam vô địch sân chơi châu lục, sau các năm 2023 và 2024. Đây cũng là kỳ tích của bóng chuyền nữ Việt Nam bởi "vô địch đã khó, bảo vệ chức vô địch còn khó hơn". Thế nhưng các cô gái Việt Nam đã làm "điều khó" ấy đến 2 lần. Điều này một lần nữa khẳng định sự tiến bộ không ngừng và những nỗ lực không biết mệt mỏi trong hành trình mang vinh quang về cho bóng chuyền nước nhà của thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt.

Những Thanh Thúy, Bích Tuyền, Lâm Oanh, Khánh Đang, Bích Thủy, Nguyễn Thị Trinh, Nguyễn Thị Uyên, Kiều Trinh… đã có một giải đấu thành công. Nhưng trong thành tích của tập thể ấy cần phải nói đến sự đóng góp rất lớn của bộ đôi Thanh Thúy và Bích Tuyền, hai cầu thủ ghi điểm nhiều nhất của đội tại giải. Nếu như chức vô địch năm 2023 mang dấu ấn đậm nét của chủ công Thanh Thúy, thì "ngôi hậu" năm 2024 là sự tỏa sáng rực rỡ của đối chuyền Bích Tuyền. Và năm nay, tại NTĐ Đông Anh, người hâm mộ đã chứng kiến bộ đôi này cùng nhau tỏa sáng, liên tục ghi những điểm số quan trọng để giúp đội nhà vượt qua khó khăn (điển hình như sau set 2 trận bán kết với Kazakhstan). Nổi bật hơn một chút là Bích Tuyền, đối thủ sinh năm 2000 là người ghi điểm nhiều nhất đội, đồng thời có lần thứ hai liên tiếp nhận danh hiệu cầu thủ xuất sắc nhất giải.

Dù vô địch nhưng lối chơi của đội vẫn còn nỗi lo, đó là bước một và khả năng phòng thủ. Đây là vấn đề mà HLV Nguyễn Tuấn Kiệt nhắc khá nhiều từ vòng bảng dù đội không gặp những đối thủ quá mạnh. Vấn đề này đã được thấy rõ nhất trong set 2 trận bán kết với Kazakhstan. Khi đó, hàng sau của đội mắc nhiều lỗi bước một dẫn đến việc để đối thủ liên tục ghi điểm và giành chiến thắng. Sau trận, HLV Nguyễn Tuấn Kiệt, đội trưởng Thanh Thúy lẫn chuyền hai Lâm Oanh cũng đã thừa nhận điểm yếu này, dẫn đến việc gặp khó trong khâu triển khai bóng tấn công. Bước một là vấn đề xưa nay của bóng chuyền Việt Nam, không chỉ riêng đội nữ. Tại vòng bảng AVC Women's Volleyball Nations Cup 2025, HLV Nguyễn Tuấn Kiệt đã có khá nhiều thử nghiệm, đặc biệt là những vị trí hàng sau khi đội gặp những đối thủ yếu hơn. Chắc chắn trong thời gian tới, ban huấn luyện sẽ làm việc nhiều hơn với các cầu thủ về vấn đề này để giúp họ tiếp tục cải thiện. Đây là điều rất cần thiết bởi trong năm nay Thanh Thúy cùng các đồng đội sẽ còn rất nhiều giải quốc tế khác, đó là VTV Cup vào cuối tháng 6, SEA V.League tháng 7, giải vô địch thế giới tháng 8 và SEA Games 33 cuối năm.

HLV Nguyễn Tuấn Kiệt cho biết: "Trong giải này, đội tuyển tạo điều kiện để nhiều cầu thủ được ra sân. Họ đã nỗ lực, nhưng chắc chắn đội tuyển còn phải chuẩn bị nhiều hơn. Nhưng chúng tôi phải thi đấu nhiều giải quốc tế, mục tiêu của chúng tôi vẫn là tập trung tối đa lực lượng hướng đến SEA Games 33. Các giải tiếp theo, đội sẽ tăng cường thêm khả năng bước một và phòng thủ. Toàn đội còn nhiều việc phải làm và trên hết là tìm sự gắn kết của các cầu thủ". ■

Phù Đổng Ninh Bình đăng quang Giải hạng Nhất

Loạt trận chiều 14.6 trong khuôn khổ vòng 21 Giải bóng đá hạng Nhất quốc gia Bia Sao Vàng 2024/2025 đã xác định chủ nhân chiếc cúp vô địch mùa giải: CLB Phù Đổng Ninh Bình. Trên sân nhà, thầy trò HLV Nguyễn Việt Thắng tiếp tục nối dài chuỗi trận ấn tượng bằng chiến thắng thuyết phục 3-0 trước CLB Trường Tươi Bình Phước. Trong khi đó, ở nhóm cuối bảng, CLB Huế dù rất nỗ lực nhưng vẫn phải nói lời chia tay giải đấu sau một mùa giải nhiều biến động.

Chiến thắng 3-0 ngay tại SVĐ tỉnh Ninh Bình không chỉ giúp CLB Phù Đổng Ninh Bình nâng cao chiếc cúp vô địch trong niềm hân hoan của hàng nghìn khán giả, mà còn khẳng định sự thống trị tuyệt đối của đội bóng đất Cố đô tại mùa giải năm nay. Sau 21 vòng đấu, CLB Phù Đổng Ninh Bình giành tới 18 chiến thắng, 1 trận hòa và chưa để thua trận nào, ghi 38 bàn và chỉ thủng lưới 2 bàn. Với 55 điểm trong tay, CLB Phù Đổng đã sớm giành quyền thăng hạng V.League 1 mùa giải 2025/2026.

Điều đáng ghi nhận, dù sớm đăng quang từ vòng 19, thầy trò HLV Nguyễn Việt Thắng vẫn thể hiện tinh thần thi đấu chuyên nghiệp và khát khao chiến thắng đến cùng. Trận thắng đậm trước đội nhì bảng Bình Phước là minh chứng rõ ràng cho bản lĩnh của một tân vương. Nếu tiếp tục giành chiến thắng ở lượt trận cuối trên sân Đồng Tháp, CLB Phù Đổng Ninh Bình sẽ khép lại một mùa giải gần như hoàn hảo.

Trận thua tại Ninh Bình khiến CLB Trường Tươi Bình Phước (41 điểm) chưa thể giành vé tham dự trận play-off tranh suất lên hạng. Khoảng cách giữa họ và CLB PVF-CAND chỉ còn 1 điểm, sau khi đội bóng của HLV Thạch Bảo Khanh giành chiến thắng tối thiểu 1-0 trên sân Khánh Hòa. Lượt trận cuối cùng (vòng 22) hứa hẹn sẽ là cuộc đua nghẹt thở khi cả hai đội cùng thi đấu trên sân nhà, lần lượt gặp CLB Long An và Đồng Nai, những đội đã hoàn thành mục tiêu trụ hạng. Kết quả của hai trận đấu này sẽ quyết định suất duy nhất còn lại tham dự trận play-off.

Dù giành chiến thắng 1-0 trước CLB Trẻ TP.HCM, CLB Huế vẫn không thể tự định đoạt số phận khi cùng có 16 điểm như CLB Hòa Bình nhưng thua về thành tích đối đầu. Đáng nói hơn, vòng 22, CLB Huế không thi đấu do đã hoàn tất 20 trận, trong khi CLB Hòa Bình vẫn còn 1 trận gặp CLB Bà Rịa Vũng Tàu. Việc không thể tận dụng cơ hội ở giai đoạn giữa mùa khiến đội bóng Cố đô phải trả giá bằng một suất xuống hạng.

Giải hạng Nhất quốc gia 2024/2025 đang khép lại với đầy đủ cung bậc cảm xúc: Sự bứt phá ngoạn mục của CLB Phù Đổng Ninh Bình, cuộc đua quyết liệt ở nhóm đầu và nỗi buồn chia tay của những đội bóng ở nhóm cuối. Lượt trận cuối cùng của mùa giải, diễn ra vào ngày 21.6 sẽ là hồi kết hoàn chỉnh cho một mùa bóng đầy cạnh tranh và tính chuyên môn cao - nơi mọi nỗ lực, chiến lược và niềm tin đều được kiểm chứng trên sân cỏ.

ĐẶNG XÁ

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

"Trái ngọt" trên hành trình giảm nghèo bền vững ở Lý Sơn

NHƯ ĐỒNG - ĐÌNH NHỰT

Huyện Lý Sơn (Quảng Ngãi) luôn xác định công tác an sinh xã hội, giảm nghèo bền vững là nhiệm vụ chính trị quan trọng, ưu tiên hàng đầu, góp phần vào hành trình phát triển của địa phương. Đặc biệt, thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2021-2025, Lý Sơn đã triển khai nhiều giải pháp đồng bộ và thiết thực, nhờ đó công tác giảm nghèo bền vững đã mang về những "trái ngọt" trên quê hương hùng binh Hải đội Hoàng Sa năm xưa.

Ngư dân huyện Lý Sơn được tiếp cận nguồn vốn vay ưu đãi để đầu tư phát triển kinh tế biển

Phát triển kinh tế biển

Kinh tế biển, ngành kinh tế chủ đạo của ngư dân Lý Sơn. Có thời gian hàng trăm ngư dân từng gặp không ít khó khăn về nguồn vốn để đầu tư vươn khơi, bám biển mưu sinh, tuy nhiên với sự ra đời của tín dụng chính sách xã hội đã giúp ngư dân huyện đảo tiếp cận nguồn vốn vay ưu đãi để đầu tư phát triển kinh tế biển.

Trước đây, ông Ngô Đình Trung, một ngư dân của huyện Lý Sơn rất chật vật với nguồn vốn để đầu tư làm ăn trên biển. Nhưng sau khi được sự giúp đỡ của tổ tiết kiệm vay vốn của địa phương, ông Trung đã vay 50 triệu đồng từ chương trình tín dụng chính sách xã hội huyện để góp vốn cùng các bạn chài đầu tư trang thiết bị, ngư lưới cụ hiện đại vươn khơi bám biển, phát triển kinh tế gia đình. Nhờ nguồn vốn tín dụng chính sách gia đình, ông Trung đã vượt qua những ngày khó khăn và có cuộc sống ổn định hơn. "Từ ngày đầu tư trang thiết bị và ngư lưới cụ hiện đại giúp tôi làm biển ổn định hơn, trung bình mỗi tháng tôi thu nhập từ 7 - 10 triệu đồng nên kinh tế gia đình bây giờ cũng ổn định", ông Trung chia sẻ.

Ngoài ra, huyện Lý Sơn đã định hướng cho ngư dân chuyển sang hướng phát triển nuôi trồng thủy sản, tạo công ăn việc làm, đem lại thu nhập cao. Để phát triển ngành nuôi trồng thủy sản, các hộ dân ở Lý Sơn cần đầu tư từ 300 - 500 triệu đồng để làm lồng bè, mỗi năm thả từ 2-3 vụ cá giống với chi phí mỗi bè từ 100 - 150 triệu đồng. Trung bình, mỗi năm xuất bán từ 5-7 tấn cá bớp. Giá cá bớp năm nay tăng lên 180.000 đồng/kg, lúc đỉnh điểm lên đến 220.000 đồng/kg. Với giá cá cao như hiện nay, sau khi trừ chi phí mỗi bè nuôi có thu nhập từ vài trăm triệu đến hơn 1 tỉ đồng.

Anh Võ Văn Sỹ, thôn Tây An Vĩnh, huyện Lý Sơn cho biết: "Lúc đầu gặp nhiều khó khăn, không có vốn đầu tư và chưa có kinh nghiệm về nuôi trồng thuỷ sản, sau được các ngành chức năng của huyện quan tâm hỗ trợ cho vay vốn, hướng dẫn, tập huấn kỹ thuật về nuôi trồng thuỷ sản lồng bè, nên bây giờ có kinh nghiệm hơn, khi trời êm mình kéo bè ra khơi để cho con cá nó khỏe".

> *Nhờ nguồn vốn tín dụng ưu đãi của huyện Lý Sơn phát huy có hiệu quả đã giúp cho hơn 1.200 lượt hộ nghèo và các đối tượng chính sách khác được tiếp cận với lãi suất thấp để đầu tư phát triển sản xuất, kinh doanh, cho nên hầu hết các hộ vay vốn đều sử dụng nguồn vốn có hiệu quả kinh tế mang lại thu nhập ổn định.*

Ngư dân phát triển nuôi trồng thủy sản đem lại thu nhập cao

Thực hiện tốt công tác an sinh xã hội

Xác định công tác bảo đảm an sinh xã hội là nền tảng cho sự phát triển bền vững, những năm qua, huyện Lý Sơn đã có nhiều hoạt động thiết thực vì người nghèo, người có công với cách mạng, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, học sinh khó khăn, người cao tuổi, người khuyết tật... nhằm mang đến cho người dân một cuộc sống tốt đẹp hơn cả về vật chất lẫn tinh thần, vì sự phát triển bền vững của xã hội.

Năm 2024, huyện Lý Sơn có khoảng 519 hộ nghèo và cận nghèo, trong đó có 21 hộ đang sống trong những căn nhà tạm bợ, dột nát, thiếu an toàn và không đáp ứng được nhu cầu sinh hoạt cơ bản. Cùng với nguồn kinh phí của Nhà nước, sự đóng góp của cộng đồng, doanh nghiệp, các đơn vị, lực lượng vũ trang và các ban, ngành, hội đoàn thể trên địa bàn huyện hỗ trợ trên 400 triệu đồng để làm mới, sửa chữa 6 ngôi nhà ở cho hộ nghèo, có hoàn cảnh khó khăn về nhà ở, giúp các gia đình an cư, lạc nghiệp, ổn định cuộc sống.

Bà Võ Thị Đầy ở thôn Tây An Vĩnh, huyện Lý Sơn, thuộc hộ gia đình nghèo có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn cho biết, từ đầu năm 2025 gia đình bà được tập thể cán bộ, chiến sĩ Đồn Công an Lý Sơn kêu gọi, huy động kinh phí và trực tiếp giúp đỡ nhiều ngày công để xây mới nhà vệ sinh, mua sắm, trang bị các đồ dùng, vật dụng cần thiết trong nhà và sửa chữa, sơn mới ngôi nhà, với tổng số tiền trên 50 triệu đồng. "Tôi rất vui mừng khi được các ngành chức năng của huyện giúp đỡ công lao động để sửa chữa nhà và hỗ trợ tiền mua sắm nhiều vật dụng gia đình để sử dụng. Mùa đông này tôi có chỗ ở ấm áp, không cần che màn tạm bợ như trước đây", bà Đầy xúc động nói.

Chủ tịch UBND huyện Lý Sơn Phạm Thị Hương cho biết, từ Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững địa phương đã linh hoạt các hình thức hỗ trợ sinh kế thiết thực, có ý nghĩa lâu dài, phù hợp với điều kiện thực tế hộ nghèo, cận nghèo. Qua đó góp phần giúp các gia đình có điều kiện nỗ lực lao động, đẩy mạnh sản xuất, nâng cao hiệu quả, tăng thu nhập để thoát nghèo bền vững. "Thời gian tới, huyện Lý Sơn tiếp tục triển khai các giải pháp dài hơi, như tiếp tục hưởng ứng phong trào xóa nhà tạm bợ, dột nát, không để ai bị bỏ lại phía sau; xây dựng các mô hình du lịch sinh thái cộng đồng, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, phát triển các sản phẩm OCOP gắn với bản sắc địa phương. Tất cả nhằm hướng tới một Lý Sơn không chỉ thoát nghèo mà còn phát triển bền vững, văn minh và xanh sạch", bà Hương nhấn mạnh. ■

Cán bộ, chiến sĩ Đồn Công an Lý Sơn hỗ trợ sửa chữa nhà cho bà Võ Thị Đầy ở thôn Tây An Vĩnh

Huyện Lý Sơn chú trọng thực hiện tốt công tác an sinh xã hội